په لسګونو کونړیانو د داعش ډلې او طالبانو پر ضد لاریون کړی

د کونړ په مانوګي ولسوالۍ کې لسګونه کسانو د داعش ډلې او وسله والو طالبانو خلاف لاریون وکړ. لاریون کوونکو له دولته غوښتنه وکړه، چې باید په چټه توګه کې دوی ته ګړندۍ او ښځې پاک له ورسوي. دوی له حکومته هم وغوښتل چې که داعش او وسله وال جګړه نه بندوي، نو باید دوی ته د خپلو ښاره یوځای عملیات پیل کړي. خو له چې دي یې کوره شوي کورنۍ یې له خپلو کورونو نه ستنې شي. د لاریون مشر ... وايي: «له چې دي په زرګونه کورنۍ له خپلو سیمو راوتلي او په سختو حالاتو کې ژوند کوي. په چټه توګه کې د وسله والو طالبانو او د داعش ترمنځ جګړو، د نورو سیمو او سیمه‌ییزو ... کړې چې که د جګړو او د وسله والو مخالفینو مخنیوی ونه‌نیول شي، نو د دوی ولسوالیو او کورونو ته به هم دغه جګړه راورسیږي.» په کونړ کې د ۲۰۱ سیلاب قول اردو د دوهمې پلې لوا قوماندان ویل، چې د داعش خلاف ځمکني عملیات پیل کړي او تر څه به دغه عملیات دوام ورکړي، خو سیمه له وسله والو مخالفینو پاکه کړي. نه وړاندې وویل: د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره زموږ عملیات ډېر چټک نه دي. که ولس یو طرف ته شي خو داعش سره موږ جنګ پیل کړو او دغه شومه پدیده له منځه یوسو. د کونړ دولتي مسوولین وايي: بې کوره شویو یو شمېر کورنیو سره د سرې میاشتې، طبیعي پېښو سره د مبارزې ریاست، د کلیو پراختیا او بیارغونې او کډوالو ریاست له خوا یو څه اندازه مرستې شوې

Ketabton.com

...لمي خلیلزاد سره د سولې په اړه خبرو ته دوام ورکوي

...مېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د سولې د روانو هڅو په اړه بحث وشو ...اسي شخصیتونو په دې اړه لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې

...ت
...ي د
... له
...یکا

سره وکتل په دې کتنه کې چې د هېواد یو شمېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د افغانستان د سولې د روانو هڅو په

سولې پروسې په اړه خپل لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې او پر راتلونکو اقداماتو یې مفصل بحثونه وکړل. په پام کې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمقاله

افغانان د خپل ځان پر زیان پر سوله «معامله» نه مني!

په افغانستان کې سوله اوس پر ملي بحث بدله شوې ده، ځکه سوله، ستره اسلامي او هېوادنۍ غوښتنه ده ، له همدې امله افغان ملت په یو غږ سوله غواړي او په دې کې هیڅ ډاسې معامله نه مني، چې ملي ګټې او ورستي لاسته راوړنې تر پښو لاندې کړي او بیا دا چې په سختۍ د را منځته شوي نظام د چپه کېدا سبب شي؛ له نېکه مرغه له افغان حکومت سره ملت په دې کې یوه خوله دي او په ملي یووالي د باعزته او اصلي سولې غوښتنه کوي؛ افغان حکومت په کور د ننه د ملت د سیاسیونو، مدني ټولنې او د استازیو نظرونه تر لاسه کړي او د سولې لپاره ملي اجماع رامنځته شوې ده؛ له امریکا متحده ایالتونو سره هم د سولې پر سر افغان حکومت ورستي هوکړې ته رسېدلی دی، ولسمشر محمد اشرف غني خپله دا مسئله څاري او د سپینه ماڼۍ په دې خوښه راغلې ، چې په افغانستان کې یې ۱۸ کلنه جګړه ختمه او د دې لپاره سیاسي حل لاره لوره شي؛ افغان حکومت او ولس ته د سولې ارزښت ډېر لوړ دی، هر افغان تر هر څه مخکې لومړی د سولې ارمان لري، له همدې امله د سولې لپاره هڅې مهم او برخلیک ټاکونکي پړاو ته رسېدلې دي، له دې وړاندې افغان ملت او په ځانګړې توګه حکومت د سولې لپاره د خبرو له څرنګوالي او په دې اړه د امریکا د استازي او طالب ولسي تر منځ له پرېکړو بې خبره ساتل شوي وو، ځکه په دې کې تر کاسې لاندې نیم کاسه وه، خو ملت له دې ستړې دوکې په وخت خبر شو او تصمیم یې ونیو، چې نور د بل د ګټو ښکار نه شي او بوځل بیا یې خدای مه کړه دا معامله پر شاتګ نه اړ نه باسي، ځکه ملت نور په هیڅ توګه پر شاتګ نه مني او د پر شا تګ پلونه یې ټول پر ځان پسې نړولي دي اوس افغان حکومت د ملت په استازولۍ له امریکا سره د باعزته سولې لپاره ورستي پرېکړې ته رسېدلی دی د سولې لپاره د امریکا متحده ایالتونو ځانګړي استازي ته هم ملت او هم حکومت خپل پیغام او اندېښنې وړاندې کړې او د امریکا حکومت هم د افغانانو ملي غوښتنې ته د درناوي سرټیټ کړی دی خلیلزاد له څو ورځو راهیسې په دې اړه له بېلابېلو لوریو سره ګوري، پرون هم هغه ولسمشر غني ارګ ته یو ځل بیا ور غوښتی و او د یو شمېر جهادي او سیاسي مشرانو په حضور کې یې د سولې ملي غوښتنې ورته بیان کړې او له طالبانو سره یې د سولې لپاره د تېرو خبرو په اړه چې پټې ساتل کېدې، خپلې اندېښنې ښکاره کړې دوی پرېکړه وکړه، چې په دې اړه به بیا هم سره وینې په ورته وخت کې د ناټو د غړیو هېوادونو استازي د دغه تړون د سرمنشي په شمول په سپینه ماڼۍ کې په دې اړه دېره شوي دي، د ناټو سرمنشي ینس ستولټنبرګ له ولسمشر ډونالډ ټرمپ سره کتلي او دواړه لوري د افغانانو د ملي غوښتنو په پام کې نیولو سره د سولې لپاره پر سیاسي حل لارې خوښ دي د ناټو غونډه د ینس ستولټنبرګ په مشرۍ په سپینه ماڼۍ کې پرون جوړه او نن به هم دوام وکړي؛ په دې غونډه کې د ټولو مسئلو تر څنګ د افغان سولې د بهیر پر پرمختګ هم بحث وشو ناټو او امریکا د افغانانو د ملي غوښتنې پر بنسټ د باعزته سولې هرکلی او ننګه وکړه افغان حکومت او ملت دواړه د امریکا او ناټو د نیت د زړه له تله منندوی دي او هیله لري، چې دا لوري د سولې له مخې ورستي خنډونه هم په ستر قوت سره لرې کړي او پر هغو هېوادونو او لوریو په ټول وس فشارونه راوړي، چې دا خنډونه را ولاړوي او د سولې ښکاره یا پټ مخالفت کوي

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای شو

عبدالقیوم عاجز

په رښتیني ډول سره د افغان سولې قیمت هر افغان ته تر لعلو او جواهرو لوړ دی، خو دا چې د هغو په نوم لوبې رواني دي او تراوسه یې هیڅ امتیاز او له ګټې څخه افغانستان له دې برخمن شوی، نو دا بیا بېرته انډېښمنوونکې ده. د سیمې هېوادونو ته د افغان سولې لپاره د امریکا د لوبغاړي دی که ده هرڅه وویل دا سم نه دي، که ده یوڅه وکړل نو هغه به ومنل شي چې تر یوه حده بشپړ دي د افغانستان د ملي امنیت سلاکار حمدالله محب وویل چې خلیلزاد لوبه لوبوي رښتیني نه دي چې په

ځانګړي استازي خلیل زاد د سفرونو او مصروفیتونو په هکله که وویل شي، نو باید اوس د نړیوالې جګړې په کچه ترون او هوکړې شوې وای، خو تې تراوسه د خلیل زاد او طالبانو د خبرو اغېزې او څرک نه لګېږي (نه دې نه دا جونه شوه چې خلیل زاد د دې ېرې مخه بل لورته کړې وه، خو داچې څنګه سمې ته رافطه دې خبرې نه راځي، خلیل زاد سولې اسیا خصوصا منځنۍ اسیا ته راولېږل شوی.

وړاندې یې د امریکا ته ولسمشر ډونالډ ټرمپ څخه غوښتي، تر بهرنیو چارو وزارت او پېنټاګونه پورې سخت غبرګونونه ونېول شول چې دا هم په خپل ذات کې د پوښتنې وړ موضوع ده. امریکا شواړي محب اوس هم منزوي کړي، خو که یې چې د افغان ولس ارادې او ملاتړ ته وکتل، نو سر یې خلاص شو او د موقت دولت نه چلوونې لاس په سر شو، ځکه نن خلیل زاد د ټاکنو

علامه سیدجمال الدین افغان دختیځې نړۍ ځلانده ستوری او د افغانستان ستر ملي او تاریخي شخصیت دی

شاولي قرار

دستر عالم، نابغه، فیلسوف او نړیوال شخصیت علامه سیدجمال الدین افغان فرهنګي، علمي او ادبي چوپړونه او خدمتونه د یادولو وړ دي چې اوس ټول افغانان پرې زیات ویاړي او ددغه افغان ستر شخصیت خدمتونه په زیات درنښت سره یادوي. عربي پوه، محمدباشاالمخزومي دخاطرات جمال الدین افغان « په نامه په خپل اثر کې دغه راز په بغداد کې عالم عبدالمحسن قصاب او همدارنګه په ډیلي کې تاریخ پوه سیدمبارزالدین رفعت قاضي محمدعبدالغفار، مصري عالم مصطفی عبدالرزاق ،روسي عالم پلیخانوف، تاجکي عالم حق نظروف او هم د افغانستان لویو لیکوالانو عبدالحی حبیبي، محمودعثمان صدقي، مولانا محمدامین ګیاني، سیدقاسم رښتیا ،ګل پاچاه الفت، خادم دکتور طبیبي روهي، مولانا حبیب الرحمن مهدی قریشي، او دري ژبو دمولانا محمدامین خوګیاني له خوا ژباړل شو او وروسته چاپ ته ورکړل شو، چې وروسته بیا څو ځلې نور هم چاپ شوی دی دغه ډول دسیدجمال الدین افغان علمي او ادبي لیکنې په انګریزي او عربي ژبو دضیاالخافقین په نامه جریده کې هم راښکاره شوې. پلار یې هغه د دوی کلي ته نژدې د حضرتانو دیني مدرسې ته، چې د کامې د ،شیرګر، په سیمه کې واقع وه، ولېږه څه موده هلته د دیني علومو په زده کړه بوخت شو او وروسته د خپل پلار په ملتیا پلازمینې کابل ته راوړل شو دلته سیدجمال الدین د وخت له

د ختیځ ستوري علامه سید جمال الدین افغان

مسلمانانو او هندوانو تر منځ نفاق ته دېنای ټکې ورکړي او د هندي متجدد سید احمد خان سره یې یو ځای د خرافاتو پر ضد تبلیغ کاوه د برتانوي هند حکومت سیدجمال الدین کلکتې ته راوغوښت او په ۱۲۶۲ هجري کال کې یې برتانیې ته تبعید کړ. نوموړي هم غوښتل، چې حیله مباره د استعمار په زړه لندن کې پر مخ بوزي په لندن کې انګریزي دولتي مقاماتو غوښتل سیدجمال الدین ته د سوډان د بادشاهۍ د مقام په ورسپارلو دي قانع او غلی کړي، خو نوموړي انګریزانو ته د دې وړاندیز په ځواب کې وویل « ستاسو دغه وړاندیز ماته دلالت ستاسو د پاګل توب په سیاسي چارو کې کوي آیا سوډان ستاسو مال دی؛ چې پادشاهي یې ماته راکوي؟ سوډان د سوډانیانو حق دی که تاسو سوله غوښتونکي یاست نو تاسو ته لازمه ده، چې د آیرلنډ ستونزې ته ورودانګئ، چې له هره پلوه تاسو ته نژدې دی » انګریزي دولت پرېکړه وکړه دا وار

تفکر راټول کړل. په دې مرکو کې سید په سپینو خبرو د ایران دولتي مقامات په خان خاني تورن کړل او له ټولو ایراني روښان اندو او منورینو څخه یې وغوښتل، چې په یوه عمومي نهضت کې د انګریز د استعماري پروګرامونو پر ضد ملي پاڅون وکړي. همدا راز کوم وخت، چې سید قاجار په حرم سرای کې ډېرې بې نکاح ښځې ولیدلې، حرم یې مردود وباله. دغه ایراني پاچا له سید څخه د بیلتون لار خپله کړه او په یوه پلمه یې سید آذربایجان ته ولېږه. کله، چې د روس دولتي مقامات باکو ته د سید په راتګ خبر شول د هغه هرکلی یې وکړ او له دې، چې د افغان پاچا محمد اعظم خان وزیر پاتې شوی و، هغه ته سیاسي پناه ورکړه سیدجمال الدین د روس له قیصر سره د نړیوال سیاست په باب اوږدې خبرې تر سره کړې او په ورځپاڼو کې یې د انګریز د

دکتور سیعدافغاني او هم ایراني لیکوال او علمي شخصیت ایرج افشار ایراني لیکلي چې سیدجمال الدین افغان دکونړ ولایت اسعدآباد ته صفدر ګړ څخه دی دغه راز په خپله سیدجمال الدین افغان هم په خپله لیکلي چې « من سکنه کابل من اهالی الافغان السید جمال الدین من سادات کنړ» میاشم سیدجمال الدین افغان په هېواد او بهر کې یو شمېر فرهنګي، عرفاني، ادبي او علمي آثار او لیکنې کړې، چې په بېلا بېلو هېوادونو کې چاپ او خپرې شوې دي دسیدجمال الدین افغان له دغو لیکنو څخه دالعروه الوثقی په نامه دسیدجمال الدین افغان دهغو علمي او ادبي آثارو څخه ګڼل کېږي، چې دزیاتو لوستونکو او مینه والو پام یې ځانته راګرځولی دی او لوستلو ته یې هڅوي دالعروه الوثقی لاانفصام لها په نامه دده لیکنې په ۱۹۱۰ م کال کې دسرمحرر الشیخ محمدعبده په هڅه په پاریس او قاهره کې په نوموړي جریده کې چاپېدلې چې دسیدجمال الدین افغان له خوا داروپا، آسیا او افریقا دوبیونو لپاره خپرېږې ددې جریدې ۱۸ ګڼې په پاریس کې خپرې شوې او بیا دفرانسې له خوا نوموړې جریده بنده شوه، خو دیادې جریدې ټولې مقالې په ۱۹۳۳ م کال کې په بیروت کې دیوې مجموعې په توګه چاپ شوې دي بیا دغه مجموعه دمولانا عبیدالله صافي او سمندر غوریاني له خوا په پښتو او دري ژبو په کابل کې هم چاپ شوې ده دغه راز د « تتمه البیان في التاریخ الافغان » دسیدجمال الدین افغان بل علمي او ادبي اثر په عربي ژبه په ۱۳۱۸ هجري قمري (۱۹۰۱م) کال کې په قاهره کې چاپ شو، بیا همدغه اثر په ۱۳۱۸ شمسي کال په پښتو

په ۱۹۳۸ م کال په لندن کې خپرې شوې چې ټوله محتوا دانګریزانو دسیاست په اړه وه او هم هغه مهال دیادې جریدې په ۱۱۳ ګڼو کې دایران سیاست شنل شوی دی. دغه راز دده علمي او ادبي لیکنې په اردو ژبه په کلکتې او حیدرآباد کې هم په ۱۸۶۵ م او په ۱۸۸۳ م کال کې په اردو او فارسي ژبو خپرې شوې دي همدارنګه په ترکي ژبه په ۱۸۷۰ م کال او په ۱۸۹۲ م کال په استانبول کې هم مقالې خپرې شوې او په دې توګه یې په نړیواله او سېمه ییزه کچه سیدجمال الدین افغان ادبي، سیاسي، اجتماعي او فرهنګي شخصیت ځلولی دی. دافغانستان دغه ستر علمي، فرهنګي ادبي شخصیت دګران هېواد په خاصه توګه دلوی ننګرهار او کونړ ولایت، بلکې دټول افغانستان دخلکو لپاره ستر وياړ ګڼل کېږي او ټول په افغانان ددغه ستر او نابغه شخصیت علمي، فرهنګي او ادبي خدمتونه په ډېر وياړ سره یادوي

دافغانستان د مشهور دیني، روحاني، علمي او ملي شخصیت په توګه علامه سید جمال الدین د سید صفدر خان زوی او په خټه پښتون افغان دی، چې له نن څخه ۱۱۶ کاله پخوا یې په جلا وطنۍ کې له دې نړۍ څخه سترګې پټې کړې دي. علامه سید جمال الدین افغان د ۱۲۵۴ هجري کال د لیندۍ ،قوس، په میاشت کې د افغانستان د کونړونو ولایت په اسعد آباد کې په یوه روحاني کورنۍ کې وزېږید د سید جمال الدین پلار امیر دوست محمد خان د دربار د مخورو او ملو کسانو له جملې څخه و د سیدجمال الدین نسب د حضرت سید علي ترمذي څخه، چې په پیر بابا مشهور دی او بیا د حضرت علي کرم الله وجهه د زوی حضرت حسین (رض) ته رسېږي

په کوچنوالي کې که، چې په سید جمال الدین کې د نبوغ علامې مشهورو افغاني عالمانو څخه د اسلامي علومو په څنګ کې د طب منطق، فلسفې او نظامي مسائلو زده کړه هم وکړه سیدجمال الدین د علومو په برخه کې تر دې حده ورسېده، چې ډېرو اړوندو استادانو سید ته له تدریس ورکولو څخه عاجزو سید جمال الدین په ځلمیتوب کې هندوستان ته ولاړ او دیني او عصري علوم یې نور هم تعقیب اورده کړل ورپسې حجاز ته ولاړ او یو کال په عربي نړۍ کې وګرځېد په کال ۱۲۷۳ هجري کې مکې معظمې ته ولاړ او په حج دبیت الله شریف مشرف شو او بیا بېرته خپل پلرني ټاټوبي افغانستان ته راغی له دې سفرونو څخه نوموړي ته یو فکر پیدا شو، چې څنګه وکولای شي، چې خپل هېواد او نور اسلامي هېوادونه د انګریزي استعمار پر ضد راپیدار کړي او د ژغورلو لارې چارې یې کومې دي. هماغه وو، چې خپلې عملي هڅې یې په دې لاره کې پیل کړې دا وخت د امیر دوست محمد خان زوی امیر محمد اعظم خان د افغانستان پاچا او سیدجمال الدین د سلاکار دنده پر غاړه ورکړه ورسې کله، چې امیر شیر علي خان د دوهم ځل لپاره پاچا شو، سید جمال الدین یې له اعظم خان سره د وتړاو په تور د انګریزانو په اشاره او لمسون له هېواده وتلو ته اړ کړ کله چې سیدجمال الدین، هېواد پرېښوده د خپل افغانستان د پرمختګ او سوکالۍ په اړه یې ټول وړاندیزونه او پلانونه امیر شیر علي خان ته وروسپارل او له امیر سره یې خدای په اماني وکړه سیدجمال الدین لومړی هند ته ولاړ هلته یې (رد علی الدهریین یا ناتورالیزم) په نامه خپرنیز اثر ولیکه چې طبیعت ته د رجوع د مسلې په اړه و، چې په هغه وخت کې څنګ له خدای پرستۍ څخه کفر ته تلل سیدجمال الدین زیات وویست، چې د هند د

سیدجمال الدین هېواد ته وشړی فرانسویان، چې هغه هم د انګریزانو سخت رقیبان وو، د سیدجمال الدین شخصیت ته متوجه شول او هغه ته یې په فرانسه کې د هستوګنې او سیاسي فعالیت اجازه ورکړه. نوموړي هلته خپلې مقالې د روس او انګریز د استعماري سیاستونو په اړه لیکل نشرولې. د وخت د مصر او ترکیې پر حکومتونو یې کلکې نیوکې کولې په دغه وخت کې د سیدجمال الدین یو بل همکار، چې محمد عبده نومېده، هم پاریس ته راغی دوی دواړو په ۱۲۶۳ هجري کال کې د (عروه الوثقی) د ورځپاڼې لومړۍ ګڼه په عربي او فرانسوي ژبو نشر ته وسپارله، چې په ډېرو هېوادونو کې د سیاستوالو د پام وړ وګرځېده دا نشریه په فرانسه کې لاس په لاس د خلکو په منځ کې د لوستلو لپاره وګرځېدله نوموړې ورځپاڼه د انګلوګیو له نشر وروسته په کال ۱۸۸۳ زېږدیز کې مصادره شوه وروسته دا جریده د سیدجمال الدین د شاګردانو په همت د یوه کتاب په بڼه چاپ شوله د سیدجمال الدین اروستناکو کارونو څخه یو هم دده علمي مناظره د یوه فرانسوي فیلسوف (ارنست رنان) سره د سوربون په پوهنتون کې د دین او فلسفې په باره کې وه. سید به ویل « دینونه، چې په هر نوم وي یو بل ته ورته دي د فلسفې او دین تر منځ هیڅ ډول بخلاینه نشته، ځکه دین انسان ته وزده کوي، چې عقیده ولري، لیکن فلسفه انسان له دین څخه راګرځوي » سید په ۱۸۸۶ زېږدیز کال کې بېرته لندن ته ولاړ او هلته یې د ایران پاچا قاجار له رسمي استازو سره مرکې وکړې او وروسته له هغې یې ایران ته د ورتګ بلنه ورکړه سید په ۱۸۸۸ زېږدیز کال کې تهران ته ورسېد د سید په لومړنیو مرکو کې، چې د ایران له پاچا سره یې لرلې د ایران عالمان د هغه پر

استعماري سیاست، په ایران کې اداري فساد او د روس د استعماري کړنلارې، په افغانستان، ایران او هند کې تودو اوبو ته د رسېدو په باره کې یې مقالې او یادداښتونه ولیکل او خپاره یې کړل. سید د سنټ پترزبورګ په ښار کې د معنی او میتافیزم پر لاسي پر ماتریالیزم باندې، په باره کې منطقي بحثونه تر سره کړل روسي ژبه یې یوازې په یوه اوونۍ کې په هغه کچه زده کړه، چې په بحثونو کې یې نور ژباړونکي ته حاجت نه درلود. ۲ سید جمال الدین د روس قیصر قانع کړ، چې هغه ۵۰ میلیونه روس میشته مسلمانانو ته قرآن کریم او نور دیني کتابونه چاپ کړي. سید په پیټربورګ کې د میشتو قرغزي، ایراني او قفقازي ځوانانو پر روزنې پیل وکړ، لیکن د روس دولت ډېر ژر سید له روسیې وشاړه سید د آلمان مونش ته ولاړ او په ۱۲۶۸ل کال کې اطریش ته مهاجر شو او په ۱۲۷۰ل کال کې بېرته لندن ته ولاړ په لندن کې یې د یوه مشهور هندي لیکوال ملکم خان سره په ګډه د ضیا الخافقین، په نامه په عربي ژبه د یوې ورځپاڼې په خپرولو پیل وکړ، خو د دې نشریې مطالبو د انګریز ګټې په ایران کې په خطر کې اچولې. انګریزانو دا ورځپاڼه د ۱۸۹۲ز کال د مارچ په میاشت کې بنده کړه ورپسې په ۱۸۹۲ز کال کې د عثماني ترکیې پاچا سلطان عبدالحمید، سید ترکیې ته ورو باله استانبول ته په رسېدو یو جګپوړي افسر، چې دده له هرکلي کوونکو څخه و، نه سیدجمال الدین ته ویوښتل ستاسو اثاثیه یا سامان او لوازم مو چېرته دي؟ سیدجمال الدین ورته وویل د کالیو او کتابونو له صندوق څخه پرته نور څه نه لرم افسر خواهش وکړ د هغو ځای ماته راوښایاست! سید خپل لاس خپل ټټر ته وښود او وې ویل، دا زما د کتابونو صندوق دی او بیا یې اشاره خپلو اغوستو جامو ته وکړه او وې ویل، ۳ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون ژغورنې غورځنگ په څه ډول او ولې رامنځته شو؟

سيف الله خان مندوخېل

د ۲۰۱۸ کال د جنوري په ۳ مه نېټه په فېسبوک پاڼو کې يو په بل پسې معلومات خپرېدل چې د نقيب الله مسيد (مسعود) په نامه يو ځوان له خپلو دوو نورو ملگرو سره د کراچۍ له چېيل گارډن سهراب گوټ څخه پوليسو له ځان سره وړي دي، حال دا چې په کراچۍ ښار کې دا خبرې عامې وې خلکو فکر کاوه، چې پوليس تل په دې ډول عام خلک په ساده جامو کې يورته کوي

ره په دې پوه وم چې پوليس په څه ډول خلک وړي او په قانوني ډول د عدالت له پلې کېدو پرته يې له خانه سره

شمېرې او معلومات يې غوښتې وو، له دوه ساعته کوښښونو وروسته هاشم خان مندوخېل په پښتون ولس خصوصاً په ځوانانو چيغه وکړه چې د چهيپا سرد خانې مخې ته راشئ او تر هغو به نه خو تر څو چې خپل مړی ترلاسه نه کړو، ما هاشم خان مندوخېل ته زنگ وواهه، د احوال پوښتنه مې وکړه، بيا مې مخلص مندوخېل ته زنگ وواهه او له ټول جريان څخه مې خبر کړ او ورته ومې

کړې، ما له هاشم خان مندوخېل سره مشوره وکړه چې يو احتجاج به وکړو، ده راته ووېل چې سمه ده، خلک راوغواړه، ما د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ سېند نايب صدر سکندر خان يوسفزي او د صوبايي ډيټي سيکرټو نورالله خان ترين ته زنگ وواهه، دوی راته ووېل چې د ځوانانو د ښارولو فکر مه کوئ، چې موږ د احتجاج خبرې سيف الله خان مندوخېل

ورته وکړې، پوليسو په دې شرط د نقيب شهيد مړی راکړ، چې په خاموشۍ به يې ياسي او سيده به يې خپل کلي ته وړئ، بس خط يې راوړ د نقيب الله شهيد مړی مو تر لاسه کړ، غسل مو ورکړ، تابوت امبولينس هر څه تيار شول، په فېس بوک پاڼو کې مو په ژوندۍ بڼه ويډيوگانې شروع کړې او خبرې اترې مو پکې وکړې، له قاضي او محکمې لرې وژنه مو په کلکو ټکو وغندله د هاشم خان مندوخېل ويډيو ډېره عامه شوه بيا زموږ يو ملگری چې علي ارقم نومېده او د خېبر پښتونخوا په ورځپاڼه کې يې کار کاوه، موږ ته ووېل چې موږ د کراچۍ پرېس کلب ته درځو، د نقيب شهيد له مړي سره د پاکستان حکومت ته خپل رېکارډ کوو، هغه دا مشوره رد کړه او ويې ويل چې دا وخت د شپې ۸۰۰ بجې دي او پرېس کلب پر پنځه بجې بند شوی دی، ده راته کړه چې ناسو مړی سهراب گوټ ته يوسئ، هلته به سپرهاني وي بنده کړئ، چې د کراچۍ ښار ترپولو مهمه لاره ده او هلته ټول پښتانه اوسېږي، نن موږ هم پرې عمل وکړ

نقيب خپلوانو ته يې ووېل چې د خلکو له منځ څخه خان وباسئ، گڼې نور ناوان به هم درکوو، چې موږ لا مېهده شو، بيا مو له خپلو ملگرو سره دا فېصله وکړه چې اعلان به کوو چې سبا دې په ټول ملک کې لاريونونه وشي او په خصوصي توگه پر کراچۍ پرېس کلب باندې، بيا ناسو وليدل چې د جنوري په ۱۸ مه نېټه د پاکستان په ټولو ښارونو کې لاريونونه وشول او د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ په کې ډېر مهم رول ولوباوه، څکه چې هغه وخت پښتون تحفظ مومنټ نه و، د دې گوند غړو ته آفرين وايم وروسته د عوامي نېشنل گوند د NYO هم د فدا کاکړ تر مشرۍ په مرسته راسره وه

د يو شاعر شعر راته په ياد شو چې
د ډاړ په ښار کې به ښاغې باغي لهجه عامه کړم
زه به قيصې وکړمه داسې چې قيصه عامه کړم

خبره تر بين المللي رسنيو ورسېده د خلکو په زړونو کې هغه ډار يو وبره ختمه شوه، چې کلونه کلونه يې درلوده

په سبا ماسپښين د حمعې له لمانځه وروسته د جنوري پر ۱۹ مه نېټه په سهراب گوټ کې ډېر پراخ لاريون وشو، چې ډېر گې شمېر پښتنو په کې گډون وکړ او پاکستاني ميډيا هم راغلې وه

ماښام د تعزيتي کېمپ لگولو اعلان وشو او هم په دغې شپه پاکستاني ميډيا زموږ ملاتړ وکړ، خصوصاً جيو بيور، شاه زيب خانزاده خانگړې راپور جپور کړ، په دا سې لحورۍ کمپ د کرنيال پښتون حرگې، په نامه جوړ شو، راوانور له خپلې ډلډې وگوابل شو، دغه کېمپ په سهراب گوټ کې د لوپې لارې تر څنگ په ډېره سوله يېزه طريقه ۱۲ ورځې فعاليت درلود د نقيب شهيد پلار محمد خان کاکا به د قبايلي مشرانو سره ناست و او د هرې سياسي پارټۍ مشران به را تلل او له موږ سره به يې غمرازي وکړه، له قاضي او محکمې پرته د سپينو خلکو وژنې په سخت ټکو وغندل شوې، په ربښتيا هم دا يو بل موږ و، چې کله د لر او بر پښتون اوغان نواب محمد اياز خان جوگيزي صيب د پښتون قامي جرگې کنوېنر، د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ مرکزي رهنما راغلی او د مشر محمود خان اڅکزي پيغام يې راوړی او دلته يې پښتنو ته ډېرې په زړه پورې خبرې وکړې، عمران خان سراج الحق او د عوامي نېشنل گوند مشر افتخار حسين، سېنټر شاهي سيد د قام مشران او ډېر محترم پښتانه هم راغلي وو، د دې کېمپ حرڅ مسعود قبيلې ورکړ، لس ميليونه کالدارې چنده يې سره را جمع کړه، په دې تحريک کې له موږ سره يو

اردو ويونکي تر ځوان جبران ناصر ملگری و، جبران ناصر وکيل دی او د بشري حقوقو دغوښتلو لپاره کار کوي، دغه تعزيتي کېمپ ته منظور پښتين هم د يو عام ځوان په توگه راغلی و، د خبرو وخت مو ورکړ، ښې خبرې يې وکړې، زما په روميي خل ليدل وسره وشول، ډېر يې متاثر کړم، د نقيب الله شهيد فاتحې ته د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ چئيرمين ملي مشر محمود خان اڅکزي راغی او د هر رنگه ملاتړ ډاډ يې ورکړ، او موږ ته يې داسې ووېل چې خپل شخصي کاروبه پرېږدئ او ټول په دغه کار پسې ودرېږئ، کوربې ودان

له هغه وروسته د پاکستان په سترې محکمه سپريم کورټ کې د نقيب شهيد کيس داخل شو، د پوليسو د اِلې جي په سرپراهۍ کې يو تفتيشي ټيم جوړ شو، قانوني کاروايي شروع شوه، د نقيب الله شهيد په خلاف ټول الزامونه دروغ شول، راؤانور د ۴۴۴ انسانانو قاتل ثابت، او غلی شو، سپريم کورټ د پوليسو حکم وکړ، خو راوانور د ډېرو زورورو په لاس کې و، له دې خانه منظور پښتين بېرته وزيرستان ته لاړ، هلته يې د مسعود تحفظ مومنټ په نامه خلک او ځوانان سره راغونډ کړل، بيا نه راغی دلته يې طاقت نور هم سيوا شو، وروسته پښتون ته لاړ، له دې خابه پښتې زيات پښتانه ورسره ملگري شول، چې په همدې سره د پښتون لانگ مارچ پيل او د اسلام اباد پر خوا روان شو، هلته پښتون پرلت پيل شو

په دې وخت کې د پاکستان رسنيو له راپور ورکولو څخه لاس واخيست او موږ په همدې وخت کې سوشيل ميډيا مجبور شوو، چې تر اوسه پورې ځوانانو پر فيس بوک او ټويټر خپله مبارزه دوامداره ساتلې ده

وروسته د اسلام اباد پرلت ته ټول سياسي مشران ورغلل، چې اسفنديار ولي خان او محمود خان اڅکزي هم په کې وو، ولس ته يې وياوي وکړې او هر ډول د ملاتړ نه؛ بلکې دا کار يې د خان وگڼلو، دلته د آزاد افغانستان ولس له موږ سره او د ولسمشر محمداشرف غني ټوېټ چې خومره تعريف يې وکړم کم دی، د نړۍ په گوټ گوټ کې د پښتنو اوفغانانو لاريونونه چې موږ ته يې په صحيح معنا کار راکړ، او همداسې د اسلام آباد پرلت د فبروري تر ۹ مې نېټې پورې دوام وکړ، بيا د پاکستان لومړي وزير شاهد خاقان عباسي پرلت کوونکي د منظور پښتين په مشرۍ کې وروغوښتل او ژمنه يې ورسره وکړه چې ستا سو ټولې مطالبې موږ درسره منو، تاسو پرلت ختم کړئ

منظور پښتين
منظور پښتين پرلت ختم نه کړ؛ بلکې

يوه مياشت يې وخت ورکړ، چې په دا يوه مياشت کې به موږ په ټوله پښتونخوا کې جلسې او مظاهرې وکړو، پښتون ولس به له خانه سره ملگری کړو، څکه چې دوی خو دا کار بواځې د مسعودو او قبايلو لپاره روان کړی و، نو مسعود تحفظ مومنټ په پښتون تحفظ مومنټ بدل شو، موځې نورې هم پراخې شوې، څکه چې پښتانه وايي (د قام ناتار په قام راگرځي)، او منظور پښتين لومړۍ چيغه په جنوبي پښتونخوا کې وکړه، صلح شېراني درازنده استقباليه جلسه د مارچ په نهمه نېټه د ژوب ولسوالۍ پراخه جلسه، په سبايې په کلا سيف الله کې لويه جلسه او هم په دغه ورځ د پښين ولسوالۍ په خانوزي ښار کې جلسه، په ۱۱ مه نېټه د جنوبي پښتونخوا ستر مرکزي ښار کوټه کې لويه جلسه او د راوراني مياشتې يعني د اپرېل پر ۸ مه نېټه د لوی افغانستان د زمې په پلازمېنه پېښور کې يوه لويه جلسه کېږي، د پاکستان په تاريخ کې په لومړي خل په ۵۳ ښارونو کې په يوه ورځ لاريونونه او احتجاجونه وشول، زموږ غوښتنه دا وه چې د پاکستان حکومت دي د پښتون تحفظ مومنټ ټول شوي کارکوونکي نه نګوي، لکه سردار عارف وزير، ډاکټر شفيع مسعود او صادق اڅکزي دي

منظور پښتين

خوشې کړي، همدارنگه د ژوب، کلا سيف الله او کوټې د کېدونکي جلسې کټ شوي غير قانوني FIRs دې ختم کړل شي، اوس دا تحريک مخ په وړاندې روان دی، که د پاکستان چلوونکو د عقل له پوهې څخه کار وانه خيست، نو دا به د دوی په ډېر تاوان تمام شي او دوی به په پرېوانه کچه نور هم پاڅې راشي، دا خبره خو تر لمر سپينه ده چې د ظالم او مظلوم په جنگ کې بريالېتوب همېشه د مظلوم وي، نو دا جهان ته معلومه ده چې موږ پښتانه مظلوم يو
زموږ د تحريک يوه بله مهمه برخه

د پښتون مترقي ليکوال ادبي ټولنې ډېره اسماعيل خان څانگې په پښتون لانگ مارچ کې ډېر ښه رول وو، د ملگري شوکت عزيز وزير ترانه «دا څنگه ازادي ده» باندې پښتون پرلت ته يو نوې انرژي وبخښله
انقلاب انقلاب انقلاب آزادي آزادي آزادي
موږ پښتون مترقي ليکوال ادبي ټولنې ته آفرين وايو

د نقيب شهيد ذاتي ژوند:

نقيب الله د منځنۍ پښتونخوا «فاټا» جنوبي وزيرستان مکين اوسېدونکی و، په قام مسيد «مسعود» و، د پلار نوم يې محمد خان مسيد دی، يو بل ورور چې تر نقيب الله مشر، فريد الله نومېږي او په عربو کې په مزدورۍ بوخت وي، نقيب الله خپلې مور کې نسيم الله بللو، د نقيب الله واده شوی و، دوې لوڼې او يو زوی هم لري، نقيب الله ډېر امن خوښوونکی، نرم او خوږ ژبی انسان و، په خپل ژوند کې يې د ښو جامو، انخورونو، مېنو ځوانانو انځورگرۍ سره ډېره مينه درلوده، فيس بوک يې په ډېر تماشه انداز کارولو، چې ۲۵ زره فالورز لرل، دلته په کراچۍ کې له تېرو اتو کلونو راهيسې په مزدورۍ بوخت و، د هغه پلار محمد خان کاکا سره زما ډېر ملاقاتونه شوي دي، يو ورځ يې ډېرې قيصې راته وکړې د کاروبار په اړوند يې راته ووېل چې نقيب الله خوږ سرې و، پلار يې ويل چې نقيب الله مې ډېر نه ننگولو، چې څه يې راوړ مابه ورته ووېل صحيح ده، بيا يې يوه ورځ راته ووېل

چې لالکه زه به د کپړو دکان راوباسم په مزدورۍ کې بچت نشته بيا څه پېسې ما ورکړې او څه بيا فريد الله ورته رالېږلي وې، دوکان يې خلاص کړ، مياشت يې نه وه پوره شوې چې تورمخي راغلل، له خان سره يې يوړ او مړی يې د نورو په اورو کورته راغی
محمد خان کاکا ډېر ښاغلی قبايلي مشر او غيرتي پښتون دی، مثلاً لکه د مثال خان او ملالۍ يوسفزۍ، پلارونه الله دې ډېولو لر او برو پښتنو په سيمه کې سوله راولي
نوټ: دغه ليکنه په ننني افغانستان اوونيزې کې هم چاپ شوې ده

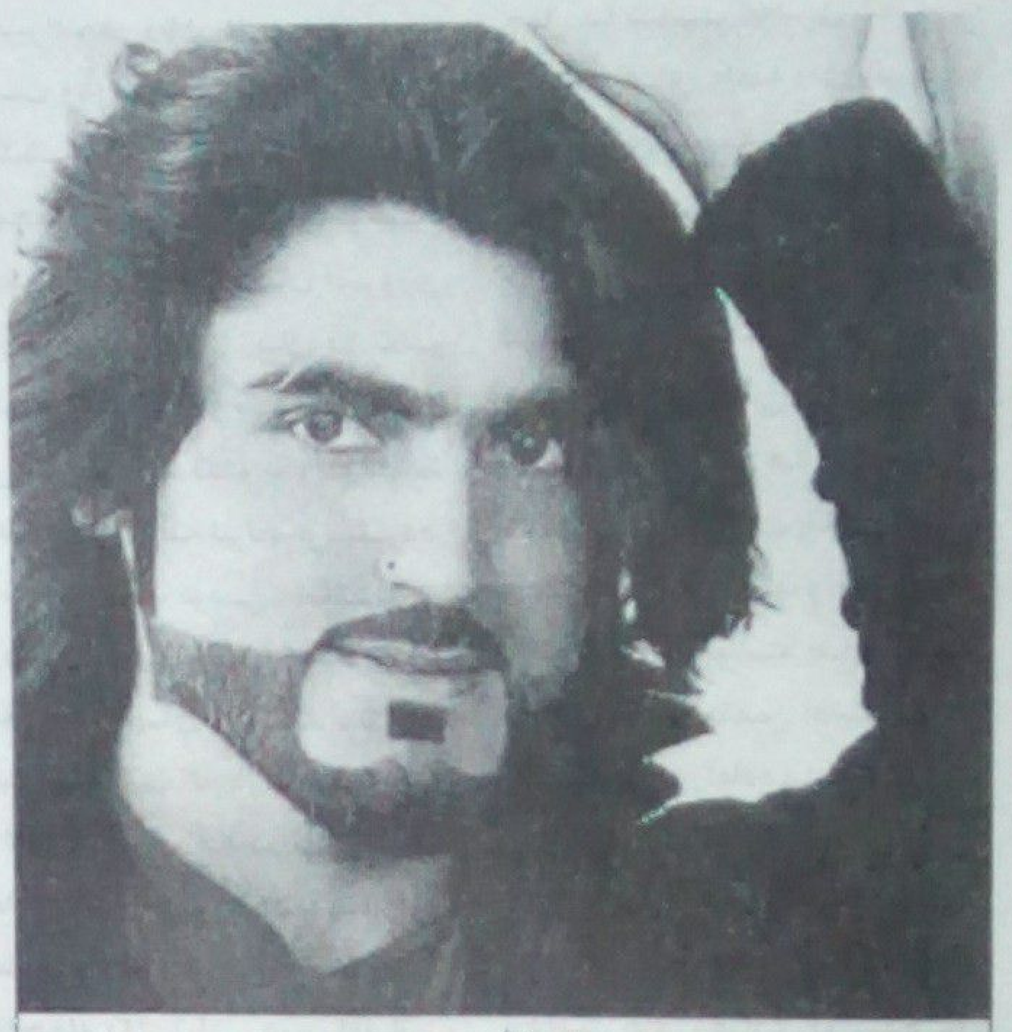
نقيب الله مسيد

ساتي، بيا ترې ډېرې پېسې غواړي، که چاپې وس نه درلود، نو پر هغه د ترهگر نور لگول کېږي او په Fake Encounter کې يې وژني
نقيب الله مسيد
په حقيقت کې پرېشانۍ په مخه کړی وم، همداسې وخت تېرېده، چې د جنوري په ۱۶ مه نېټه انگاره خپره شوه، چې نقيب الله يې وژلی دی، د شپې ۲۰۰ بجې مې خپلې فيس بوک پاڼه وکتله چې گهيځ افغان «په ژوب مندوخېل کې زموږ هم فکره ملگری» په يو پوست کې د نقيب مسيد د مړي د يو انځور او ورسره يوه لنډه قيصه خپره کړې وه، چې په همدې پوست کې يې زه او هاشم خان مندوخېل هم ځان ته ور غوښتي وو، اندېښنه مې نوره سيوا شوه، سهار چې راپاڅېدم، عالم زېب مسعود ويډيو جوړه کړې وه، او ليکلي يې و، چې د نقيب شهيد مړی په کراچۍ چهيپا سرد خانه Cool centre صدر کې اېښودل شوی دی او د نقيب الله شهيد کورنۍ ته خپل مړی نه ورکول کېږي خلک وايي چې پوليسو سخت هدايات کړي دي، چې دا يو ترهگر دی، دا به په ايدهي قبرستان د لاوارثو په هديره کې ښخوي، د جنوري ۱۷ مه نېټه وه
د ورځې پر يوه بجه د هاشم خان مندوخېل پوستونه خپل شول چې د نقيب الله شهيد د کورنۍ د موبايل

وېل چې نه هم راشه له خانه سره مې خپل يو وروکی ترور شفيق افغان هم راوان کړ
هاشم خان مندوخېل، گهيځ افغان، رحمت شېرانی، ولس يار کاکړ، محمود شاه مندوخېل او د نقيب الله شهيد د

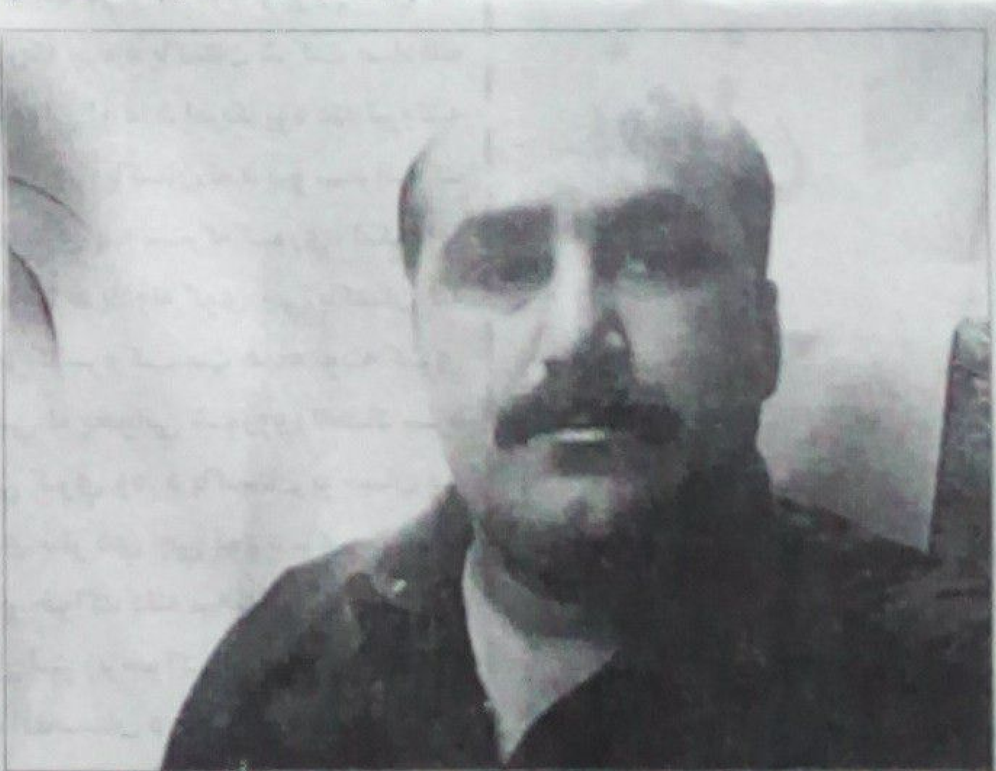
سيف الله خان مندوخېل

کورنۍ دوه تنه هم وو، په دې وخت کې بيا موږ له چهيپا والا سره خبرې وکړې، هغوی د شاه لطيف ټاون د پوليس تهانې خط وغوښته چې د نقيب الله شهيد مړی راته وسپارئ، بيا سيف الرحمن مسعود او امجد مسعود د نقيب کورنۍ د لاس ليک او خط لپاره هلته ولېږل شول، له يو څه وخت تېرېدو وروسته مو ورسره حال ونيوه، هغوی ووېل چې پوليس والا نه راسره رضا

خو چې هلته ورغلو ماحول بدل و، څکه چې دا د راوانور ولسوالۍ وه، ده له ۴۴۴ څخه ډېر خلک وژلي وو او ډېر خلک يې اغوا کړي هم وو، بس چې د جنازې لمونځ وشو، هغو خلکو له خپلې وېرې ووېل چې بس ناسو خپلو کورونو ته لاړ شئ، موږ د نقيب الله شهيد مړی وزيرستان ته وړو او هلته د پوليسو گاډي هم گرځېدل، چا دا هم ووېل چې د پوليسو ټيلېفون راغی، د

علامه سيدجمال الدين افغان دختيځې نړۍ ځلانده ستوری...

دا زما د کالبو صندوق دی... !!
ترکي دولت سيد ته د ښوونې او روزنې په وزارت کې د استاذ منصب ورکړ مصاحبين يې وايي «سيد مجرد و، عفيف النفسه و، لمونځ گذاره و، او تل به په اوداسه گرځېده، لږ خوب يې کاوه، په ورځ کې يې يوازې يو ځل خوراک کاوه، قوي او چټکه حافظه يې درلوده او په استدلال به يې خبرې کولې» خو د نورو دولتي حسودو او بخيلو اراکينو د منفي تبليغ له کبله يې يو ډول نظر بند اوږد کولو کوم وخت، چې د ايران پاچا ناصر الدين شاه د سيد د يوه زده کوونکي ميرزاي کرماني په واسطه په قم کې ووژل شو، د سيد

موقعيت په ترکيه کې نور هم وربسې کړکېچن شو او ژوند يې ديو بندي په شان تېرېده هغه وو، چې د ۱۲۷۶ ل (۱۸۹۷) ز کلونو ترمنځ د کب مياشتې په اتلسمه نېټه د ۵۰ کلونو په عمر د سرطان د مرض له کبله يې خان حق ته وسپاره، ليکن يو شمېر خلکو عقيده لرله، چې سيد ته يې زهر ورکړل او شهيد يې کړ او د ترکيې داستانبول د مشايخو په حرگه کې خاورو ته وسپارل شو اروا يې دې تل ښاده اوښاده وي او لوی الله دې پخپلو پېرزوانو کې وشمېري افغان شاهي دولت د ۱۳۲۷ ل کال د تلې مياشتې پر اتلسمه د سيد مړی له ترکيې څخه خپل گران وطن

افغانستان ته را راووړ او په درنښت سره يې د کابل په پوهنتون کې خاورو ته وسپاره محمود خان طرزي په خپل کتاب کې ليکي «علامه سيد جمال الدين افغان د عرفان يو کان يا معدن و، هغه اووه مياشتې، چې ما له سيد سره تېرې کړې داوياوو کلونو سياحت ارزښت لري...» اوس همدغه زموږ گران محمود خان و، چې شهزاده امان الله خان ته يې د سيد افکار تشريح کړل او غازي امان الله خان يې دې ته وهڅاوه چې تېرې کوونکي انگرېز ته برېنډه تورو په لاس ځگر نه ورو وځي او مبارزه ورسره وکړي او د

خپل هېواد سياسي آزادي ورته واخلي، نوځکه دا وېلای شو چې د تاريخي افغانستان د استقلال متفکر علامه محمود خان طرزي او د استقلال گټونکي اعليحضرت غازي امير امان الله خان دواړه د سيد شاگردان او په ۱۹۱۹ ز کال کې د افغانستان آزادي دعلامه سيدجمال الدين افغان دفکري زوزنده او په واقعيت کې د ملي مبارز سيد جمال د دوو شاگردانو تبليغاتي مارو په پايله کې په لاس راغلې ده
دعلامه سيدجمال الدين افغان په اړه له ياتو واقعيتونو څخه دا ښکاري چې

هغه دافغانستان دډېرو زړه ورو، روڼ آندو، علمي، ملي، سياسي او وياړلو شخصيتونو له ډلې څخه گڼل کېږي او خپل گران هېواد افغانستان او خلکو ته يې ستروياړونه په برخه کړي او نه يوازې يې په افغانستان، بلکې دنړۍ په نورو هېوادونو کې هم دنړۍ دخپلاکگرو، ښکيلاکگرو، نيواکگرو او استعمارگرو خواکونو پرضد دخلکو دازادۍ غوښتنې، اسلام پالنې او وطن پالنې لوړ احساسات پرزېنلو څپو او خوځښتو راوستل او په دې برخه کې يې دخلکو دوېښولو او پوهولو لپاره زښتنې هڅتونه

سرته ورسول چې خلک پرې تل وياړي لکه چې دافغانستان مشهور شاعر گل پاچاه الفت افغانستان ته له ترکيې څخه دعلامه سيدجمال الدين افغان دجنازې د راوړلو پرمهال دغه علامه ته په خطاب کې څه ښه وېلي دي:
بې حسابه خاځکي توی په بحرو برشي
نه تکونو کروړونو يو گوهر شي
ميندې راوړې ډېر زامن ډېر اولادونه
يو پادوه يې افلاطون او سکندر شي
ډېر پوهان ورته سرتېټ په شاگردی کړي
ډېر شاهان يې په تعظيم مخې ته ورشي
هې نوم هې نشان يې شي په برخه

چې لوی فخر دملت او خپل تېرشي
دختيځې نړۍ نابغه او دعمل او نظر اسلامي فيلسوف علامه سيد جمال الدين افغان په دې نړۍ کې داستعمارې واکمنۍ په دوره کې زموږ ددغې ادعا ثبوت يوبل ژوندی مثال دی چې دنړۍ ښکيلاکگرو، زبيښاکگرو، نيواکگرو او استعمارگرو ځواکونو دافغانستان دحماسه زېږوونکې او هستوونکې هېواد دوېښتيو خدمتگارانو او واقعي بچيانو دېنو غورځونو او بدنامولو لپاره نه راز راز شومو توطيو او پاروونکو تبليغاتي وسيلو څخه تل کار اخيستی دی او تل به يې ياد دکاغذ پرمخ باقي پاتې وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادب، تاریخ او فولکلور

پر تورې کرښې، سپینې خبرې

له بن څخه یوه نیمه پېړۍ، دمخه لا انګرېزان دې ته متوجه وو، چې روسان به پر افغانستان یرغل کوي، نو ځکه خو د هند وایسرای (جان لاورنس) د دې شونتیا په اړه، چې روسیه به پر افغانستان یرغل کوي، خان به هند ته رسوي، ویلي وو ((پرېږدئ چې هغوی لوی ګامونه واخلي او وړاندې ولاړ شي، د اباسین او اکسوس تر منځ ولویږي، پرېږدئ چې ټوی خپله لاره ووهي، دسختو هیوادونو پر لور، هغه هیوادونه چې متعصب او زوروز نفوس لري، چېرته چې به هر میل کې یوه نه ماتېدونکې مخکه راځي، دوی مجبور دي چې مقاومت وکړي، هغوی به ډېر خواک له لاسه ورکړي، بیا به له ستړیو پیاده وو، ماتو سپرو او له عیبونو ډک توپچي نظام سره ځکه هند ولېږي.))

امریکایان، چې دلته په پیل کې په ډېر غرور راغلل اوس په خپله کې نیتي دي، د پاکستان د نه مهار له امله له سختو ستونزو سره مخ دي او د ماتې امکان یې ډېر دی

لیکوال د نورو لیکوالو په شان ((افغانستان د امپراتوریو هدیره)) ګڼلې ده.

ډیورنډ کرښه لیکوال په خپل اثر کې ګڼ شمېر داسې دلایل راوړي ،چې د هغو له هر اړخیز تحلیل وروسته سړی دې نتیجې ته رسېدلای شي چې دا کرښه په چل، مهارت او یا هم د امیر د ناجوړتیا په حالت کې پرې لاسلیک شوې ده، لاسلیک هم پر بل کاغذ شوی او اصلي متن امیر ته نه دی وړاندې شوی، تیمور ډیورنډ او امیر عبدالرحمن خان، چې دواړه په فارسي ژبه پوهېدل او له مخکنۍ لفظ سره سم متن باید په همدې ژبه ترتیب شوی وای، خو ډیورنډ امیر ته یوازې انګرېزي متن ښکاره کړی، چې امیر پرې نه پوهېده او نه هم پر دې مهال له امیر سره د ژباړن او درېمګړي په توګه څوک موجود و، یوازېنی کس چې د پردې تر شا ناست و او یادښتونه یې اخیستل، هغه هم میر سلطان محمد خان و، چې په ځته پنجابي او ویل کېږي چې د انګرېزانو جاسوس هم و لیکوال د ډیورنډ د هوکړه لیک په برخه کې د درېیو کسانو رول ډېر مهم ګڼي ،چې یو انګرېز جاسوس (سالزبري)، بل تیمور ډیورنډ او درېیم

ډاکټر (هیملټون) چې ټول انګرېزان وو لیکوال ډېر داسې دلایل راوړي ،چې امیر دا مهال سخت ناروغ د حافظې توازن یې له لاسه ورکړی او د هډوکو په درد اخته و، هره دویمه خبره پرې بده لګېده. لیکوال دا پوښتنه مطرح کوي، په داسې حال کې چې امیر د خپل حاکمیت لپاره په کور دننه وړې وړې سرداري ختمې کړې، د خپل حاکمیت ساحه یې پراخه کړه، ځنګه دې نه حاضرېدلای شو چې د خپلې خاورې یوه برخه پرېږدو نه وېښې، همدغه پوښتنه یې چې د کتاب په پیل کې مطرح کړې وه، په وروسته برخو کې یې ورته مستدلل ځوابونه ورکړي دي

له هوکړه لیک وروسته حالت: لیکوال پر دې ټینګار کوي چې دا هوکړه لیک هېڅکله هم د پولو د تثبیت لپاره نه و برابر شوی، نه د انګرېزانو امپراتورۍ دا غوښتل او نه امیر، ځکه انګرېزان په دې پوهېدل چې د مصنوعي پولو جوړول او بیا د هغو ساتنه له حقوقي، پوځي او اقتصادي پلوه اسانه کار نه دی، په

حضور درلود، نو بیا تر نن پورې هېڅکله هم کوم لوري د اعتراض غږ پورته نه کړ، خو د ډیورنډ کرښې په باب له ۱۸۹۳ م کال وروسته په ۱۸۹۸، ۱۹۰۵، ۱۹۱۹، ۱۹۲۱، ۱۹۳۰ کلونو او نورو وختونو کې خو خله له هر افغان واکمن سره د بیا بیا تائید او تصدیق په باب خبرې شوې دي، دا د دې مانا ورکوي چې دا کرښه کومه طبیعي پوله نه وه او یوازې د برېټانوي هند او افغانستان د امیر د نفوذ یا اغېزې موقته ساحه په ګونه کوي

سر ویلیم کېیر فراسر ټایټلر وایي ((دا کرښه د قوم پېژندنې، جغرافیې او ټکلارې له مخې بې منطقه ښکاري))

لویس دوپري وایي ((دا د یوې مصنوعي کرښې تر ټولو نه اخوا دی چې یوه کلتوري سیمه سره بېلوي))

د برېټانیا د کورنیو چارو پخوانی وزیر او بیا وروسته لومړی وزیر (هربرټ اسکویټ) وایي ((دا قوانین ټول نړیوال اصول، ټولنیز عدالت او ټولنیز مفهوم تر پښو لاندې کوي))

د افغانستان پر هر حکومت چې هر څومره فشار راغلی چې دا کرښه په

دوهمه او وروستۍ برخه

وویل چې پاکستان د برېټانیا ځایناستی دی، افغانانو ورته وویل چې پاکستان خو له هند څخه راجلا شوی، نه دا چې هند له پاکستانه رابېل شوی، خو که ستاسو ځایناستی وی، نو باید هغه ستاسو وارث هم وي او ستاسې پوروونه هم پرې کړي، اوس خو د برېټانیا پوروونه هندوستان پرې کړي، نه پاکستان. افغانستان په ملګرو ملتونو کې د پاکستان د غړیتوب پر غوښتنه هم اعتراض وکړ، ملګرو ملتونو په پیل کې ځکه د پاکستان غړیتوب ونه مانه چې هغه د چا وارث نه و، پاکستان نه یې وویل چې تاسو د یوه نوي دولت په توګه غړیتوب ترلاسه کولای شئ، خو نه د کوم بل دولت د وارث په توګه. نو څوک چې د یو چا د وراثت دعوه له لاسه ورکړي، له هغه سره د کوم تړون په باب ولې بحث ونې؟ لیکوال وایي چې د افغانانو له فعالې ډیپلوماسۍ سره سره بیا هم د پښتو برخلیک د پاکستان لاس ته پرېوت دی په دې برخه کې د ټولو هغو اشخاصو او حکومتونو نومونه اخلي چې په دې سلسله کې

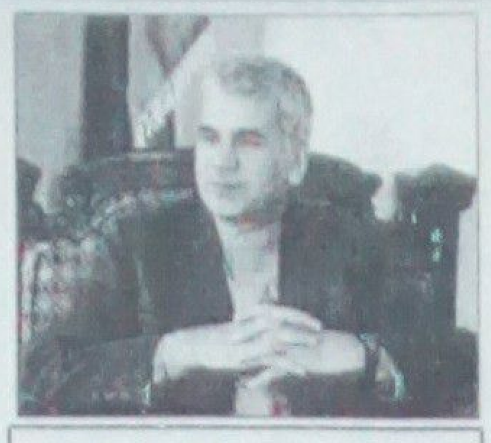

پوهاند اسمعیل یون

په اوږدو کې (آمو) او (اباسین) د افغانانو طبیعي پولې بولي او له نړۍ څخه غوښتنه کوي چې د دې هدف لپاره له افغانانو سره ودرېږي دی په دې برخه کې د برېټانویانو ډېر اعترافات هم یادوي، لکه یو برېټانوي جنرال سرجېمز کوټران چې ویلي وو ((زموږ د امپراتورۍ طبیعي پوله اباسین دی چې بل څوک یې د تېرولو جرئت هم نه شي کولای)) لیکوال وایي د خاورې همدې بېلتون افغانستان کمزوری ساتلی او نه شي کولای په سیمه ییزه او نړیواله کچه خپل حقوق ترلاسه کړي دی په دې نظر دی چې نړیوال زبرځواکونه په اوسني شکل نه پاتې کېږي، امریکا ورځ تر بلې پخوانی زور او ځواک له لاسه ورکوي، چین او روسیه په سیمه ییزه او نړیواله کچه د دوو نویو زبرځواکونو په توګه راڅرګندېږي لیکوال په دې خبره هم خواشیني

ښکاره کوي چې د پښتو په باب په خپله د دوی له خوا ډېر کم آثار لیکل شوي او هغه هم اکثره بیرته له منځه تللي دي او د بهرنیو له خوا چې کوم آثار لیکل شوي، اکثره یې فلتر شوي او د هغو دګټو انځورونه کوي. راحیف دوګرا د طالبانو پر وړاندې له امریکا سره د پاکستان شرکت صادقانه نه بولي او دا د امریکا یوه غټه تېروتنه ګڼي چې پاکستان ته د یو سټراټیژیک ملګري په سترګه ګوري. لیکوال امریکا ته یادونه کوي چې پاکستان له امریکا سره کې مټ همغه لوبه کوي چې له پخواني شوروي اتحاد سره یې کړې وه د پاکستان پوځیان په دې نظر دي چې موږ د نړۍ یو ستر زبرځواک دلته مات کړی او اوس د بل ستر زبرځواک نوبت دی لیکوال د افغانستان د حقوقي داعیې لپاره ټول مستدلل دلایل راوړي، د هغو په پای کې د خپلو خبرو د نچوړ په توګه د دې یادونه کوي چې د دې ټولو دلایلو بریا هله ممکنه ده چې یو قوي او غښتلی افغانستان جوړ شي او د قوي او غښتلي افغانستان جوړېدل بیا هغه وخت ممکن دي چې ډیورنډ کرښه له منځه لاړه شي او افغانستان خپلو طبیعي پولو ته ورسېږي

ګرم دي، لکه جواهر لعل نهرو، اولف کایرو، حاجی میرزا، لیاقت علي خان، د برېټانیا حکومت او نور...

د ډیورنډ عمیري حل لارې لیکوال خپل اثر له یوه هدفمن مسیره پیل کړی او پر یوه هدفمن او هیله من بهیر یې پای ته رسولی دی لیکوال د یوې نتیجې په توګه وایي چې د افغان عمري د دوه اړودوالي یو اساسي علت ډیورنډ کرښه ده، که چېرې دا کرښه نه وای، افغانستان به د لوبې لوبې ډګر نه وای، په افغانستان کې به جګړې نه وای، افراطیت به نه وای، د روسانو او امریکایانو یرغلونو ته به زمینه نه برابرېده او د نړۍ ګڼ شمېر هېوادونه به د افغانستان په کړکېچ کې نه راټاله کېدل، دی وايي چې په سیمه کې پاکستان هغه نوی هېواد دی چې له پیله یې د خمکېنولې سټراتیژۍ درلوده، دی وایي کوم ظلمونه چې پاکستاني پوځیانو پر پښتنو کړي، هېڅ یرغلګر نه دي ترسره کړي، لیکوال دا ادعا ثابتوي چې پاکستان د ځمکنیولې شوق لري، د هند او افغانستان پراخې ځمکې یې لاندې کړې دي، بیا وایي ((تر هغه پورې چې پاکستان له ځمکنۍ پلوه مهار او راکم نه شي، په دې منطقه کې طبیعي ثبات نه راځي، دی د پېړیو

رسمیت وپېژني، چا ورته غاړه نه ده ایښې، ان د ډېرو کمزورو حکومتونو واکمنو هم دا کار نه دی کړی کله چې پاکستان د یوه نوي دولت په توګه ظهور کاوه، نو هغه یوه اوونۍ دمخه افغانستان برېټانوي هند ته په رسمي ډول احتیاج وکړ او په کې یې وویل چې له ډیورنډ کرښې اخوا د برېټانوي هند تر کنټرول لاندې پښتنو لپاره باید د ټولپوښتنې ځانګړی صندوق

کېښودل شي چې دوی مستقل هېواد غواړي او که بېرته له خپل پلرني هېواد (افغانستان) سره یو ځای کېږي؟ له پاکستان او هند سره خو د یو ځای کېدو خبره هېڅ مطرح نه وه

د پاکستان له جوړېدو سره سم افغان ډیپلوماټانو اووه ورځې په متواتر ډول په لندن کې د برېټانیا د بهرنیو چارو له وزارت سره خبرې وکړې او له خپلې خاورې سره یې د جلا شویو سیمو د بېرته الحاق غوښتنه وکړه. انګرېزانو

دې تړون او تړې وروسته ټولو اسنادو کې د نفوذ ساحه ذکر شوې ده، نه له برېټانوي هند سره د دې ځمکو د الحاق مسئله ده په دې برخه کې د انګرېزانو د هغه وخت د لومړیو وزیرانو، دبهرنیو چارو وزیرانو، څینو سفیرانو، پوځیانو او ژورنالیستانو نظرونه هم د سند په توګه راوړي دي لیکوال وایي چې کله هم د تزاري روسیې او افغانانو تر منځ پولې تثبیت شوې او همدې انګرېزانو په کې

د پښتو قاموس څرنګوالی

درېیمه او وروستۍ برخه

عبدالکریم (رحیمزی)

دلته مصدر یودل شوی چې لازم فعلونه نړۍ اخیستل کېږي، خو زماني فعلونه یې له متعدي فعلونه سره یودلي چې مصدر یې تصمیول دي

لومړی دا چې که چېرې په پښتو ژبه کې له یو مصدر څخه د بېلابېلو

زمانو د فعلونو اخیستنه کومه ځانګړې قاعده نړۍ او د قاموس په لومړیو پاڼو کې د ګرامر په برخه کې تشریح شي، بیا یې په قاموس کې یوازې د مصدر پر مدخل بسنه هم کېدای شي او یوازې له هغو مصدرونو سره دې اخیستل شوي فعلونه ولیکل شي چې ورڅخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخیستنه کومه قاعده ونه لري دوهم دا چې ولې یوازې دا دوې حالته لیکل شوي حال دا چې له یو مصدر

څخه د نورو زمانو فعلونه هم اخیستل کېږي لکه

تېرې تېره - کړنګولی یې دی،

لرې تېره - کړنګولی یې و،

تېره روانه - کړنګاوه یې،

راتلونکې روانه - کړنګوي به یې،

نږدې راتلونکې - کړنګولی به یې وي دریم ولې له ځینو سره لیکل شوي او له ځینو سره نه؟ که د دوی لیکل اړین بلل کېږي، نو بیا کېدای شوای د فرعي مدخل په ډول تر اصلي مدخل لاندې په یوه لیکه کې لیکل شوي وای د دې پر ځای چې د پاڼې دې لیکلې وړاندې ډکې شي او د قاموس حجم ډېر شي همدې ته ورته له یو مصدر

څخه فاعلي یا مفعولي اخیستل شوي نوم یا صفت ته بېل مدخلونه ورکړ شوي کرباېول مص مت ته په همانیزه کلیمو دوې لیکې ډکې شوې او بیا بل ځای کرباېوونکی فا، نړ، م په همانیزه کلیمو مانا شوی دا کېدای شوای له کرباېول څخه وروسته د فرعي مدخل په ډول یوازې ته ګرامري ځانګړتیاوو سره یې لیکل شوي وای لکه

کرباېول مص مت

۱. اړول، محتاجول

۲. ځنډول

۳. بېکاره کول کرباېوونکی

فا، نړ، م

په پای کې د ښاغلي اسدالله غضنفر

خبره د قاموس جوړونه ډېر ستونزمن کار دی او نېوکې آسانه که چېرې له داسې تېروتنو سره سره

چې پښتو ژبې ته زیانمنې نه وي، یو بل افغان چې د افغانستان د علومو له اکاډمۍ سره یې تړاو نه درلود او خپل شخصي وخت او پانګه یې د داسې قاموس په جوړولو کې لګولې وای، ما به کوروداني ورته ویلې وای، خو دغه قاموس څوارلس زېږهانو لیکلی چې راز راز علمي رتبې لري او د هېواد په کچه د علومو اکاډمۍ له خوا څېړونکي شوي دغو ژېړهانو به خپل څومره سرکارې یا رسمي وخت د دې پر

لیکلو تېر کړی وي او څومره تنخواوې به یې اخیستې وي، خو سوه چاپېنکي چای او څومره پتاسې به یې چیچلې وي، خو د دې په بدل کې یې داسې څه هېوادوالو ته وړاندې کړي چې له لومړۍ پاڼې څخه نیولې تر وروستۍ پورې

له هر راز غلطیو څخه ډک یو پښتو تشریحي قاموس نه، بلکې د یوه نیمګړي ځای دایرة المعارف سربېره، د پښتو ژبې د ګړدودونو او بېلابېلو ژبو همانیزه داسې قاموس دی چې د پښتو ژبې د لاکمزورولو لپاره ډېر اغېزمن دی او کار اخیستونکي یې نه یوازې سړي، بلکې سرېدال هم شي هیله لرم چې نوی پښتو تشریحي قاموس دغسې ستونزې او تېروتنې ونه لري

مکثی برکتاب چاپ شده (دری افغانی)

حیات الله حلیم

زبان ازبدو پیدایش خود وسیله افهام وتفهیم دربین انسان ها و جوامع بشری بوده . لیکن تمام زبان های جهان همزمان یکسان نبوده وروی همرفته نظریه مهاجرت ها ازقدیم بشربه مناطق و جغرافیای دیگری نقل مکان گردیده که به این اساس تنوع و تغییرات در زبان ها بوجود آمده است ودرپهلوی این تغییرات با گذشت زمان درقالب هرزبان لهجه ها ی متفاوت نیزبوجود آمده است . درجهان امروزی درحدود هزاران زبان با تکلم کاملاً متفاوت وجود دارد که برعلاوه تفاوت تکلم به رسم الخط های جداگانه نیزتحریرمیگردد رسم الخط عربی ، انگلیسی ، روسی و چینایی رسم الخط های معروف جهان میباشد . ناگفته نباید گذاشت که در داخل رسم الخط های که در فوق از آن تذکر به عمل آمد صد ها زبان معروف جهان شامل میباشد که ازجمله یکی زبان (دری افغانی)

را زاده زبان فارسی میدانند ، در ایران تلاش های گسترده ی فرهنگی و تبلیغاتی جهت تعمیم وگسترش زبان فارسی براه افتیده بود وهجوم نشرات و کتب ایرانی نیزبه افغانستان خاصتاً دردهه های (چهل تا شصت هجری شمسی) ذهنیت های عامه رادرتآئید نا آگاهانه ی کلمه ی (فارسی) و ارجحیت آنرا به زبان (دری) دراندیشه جامعه شکل داده وبه عنوان یک اسم با مسمی ، جای گرفت نفوذ فرهنگی ایران نه تنها درمحدوده اندیشه ها وزبان عام مردم جای گرفت بلکې حتی درسطح اکادمیک وتحقیقاتی نیزاثرگذاشت ونوشته ها وتحلیل های ادیبان ومحققین ادبیات دری را نیزبا این باورآماده ساخت تا برای زبان دری پیشوند (فارسی دری) را بازگو کنند و ترکیب این کلمه هویت زبان دری را درموازنه ی برداشت های انفرادی نویسنده گان

میباشد که به رسم الخط عربی تحریرمیگردد و از قدیم الایام در مناطق آسیایی مرکزی به آن تکلم میشد و نیزمادرزبان فارسی ایران کنونی وتاجکی ماورا النهرمیباشد فی الجمله زبان دری اززمان آریایی ها درافغانستان، ایران و ماورا النهرمتکلمین زیادی داشت ویک زبان باستانی است ، به هرصورت درمورد چگونگی زبان دری ، به جستجو گردآوری ومقدمه محترم مصطفی «عمرزی» کتابی بنام (دری افغانی) تهیه وترتیب گردیده که درآن در ۲۷ عنوان و ۲۲۲ صفحه پیشینه و تمام سرگذشت زبان دری تسجیل گردیده است که به اندازه کافی درمورد زبان دری افغانی آموزنده میباشد ، دربین کتاب زبان دری افغانی اززبان فارسی کنونی یک زبان کاملاً جدا و مستقل قلمداد گردیده و اطلاق نام فارسی به دری یک غلط محض خوانده شده است زیرا ایرانیان که دایم خودرا در تمام مسایل آقایون معرفی میدارند زبان دری

قرار داد . در دهه های هفتاد و هشتاد خورشیدی جنگ های خانمانسوز و گسترش اختلافات عمیق زبانی و قومی باعث شد تا دری زبانان افغانستان ناآگاهانه فارسی زده شوند و پیوندی به آن طرف دهند این برنامه نفوذی فرهنگی نه تنها اصالت زبان مارا خدشه دار میسازد بلکه آینده گان مارا نیز در سرگردانی و بی هویتی قرار میدهند و نسل های آینده افغانستان نمی توانند با وضاحت و استدلال از داشته های فرهنگی و زبانی خویش به دفاع بپردازند کتاب سودمند دری افغانی یا پیشینه ومقال زبان دری که به اهتمام مصطفی عمرزی به زیورچاپ آراسته شده در حقیقت تحقیق گسترده بالای اصالت زبان دری افغانی میباشد این کتاب که توسط محترم عمرزی کمپوز و دیزاین نیز گردیده در مطبعه اسد دانش به تیراژ یک هزار جلد چاپ گردیده که حق نشرآن نیز برای ناشر محفوظ میباشد

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لويو جرګو کې د افغان ښځو ونډه

ګل آغا احمدي

د افغانستان په سیاسي بهیر کې د ښځو ګډون ډېرې هسکې او ټیټې لرې او تر دې مهاله هېڅکله د افغان ښځو ګډون د دوی د واقعي نفوس په تناسب په سیاسي بهیرونو کې په نظر کې نه دی نیول شوی او افغان ټولنه یوه نارینه سالاره ټولنه ګڼل کېږي. د افغانستان په تېر تاریخ کې له افغان ښځو سره دوه ډوله چلند شوی، په دې ډول چې یو شمېر حاکمانو او سیاسي رژیمونو افغان ښځو ته په سیاسي بهیرونو کې سمبولیک استازیتوب ورکړی او د ښځو د حقوقو ځینې برخې یې په رسمیت پېژندلې دي. دغې کټګورۍ حاکمانو د ښځو حقوقو ته درناوی څرګند کړی او د دوی حضور په سیاسي صحنه او لویو جرګو کې ضروري ګڼي، خو د دې برعکس د افغانستان هغو حاکمانو، تنظیمونو، جنګي ډلو، رژیمونو، یا خوځښتونو د هېواد په سیاسي بهیر او لویو مجلسونو کې افغان ښځې په بشپړه توګه له سیاسي او ټولنیزو حقوقو څخه بې برخې کړې چې دغه راز حقوق په رسمیت نه پېژني او د مختلفو دلایلو له مخې یې افغان ښځې په سیاسي محافلو کې له برخې اخیستلو څخه محرومې کړې دي. د لومړۍ کټګورۍ د مشرانو او رژیمونو له خوا د افغانستان په سیاسي بهیر او په ځانګړې توګه لویو جرګو کې د میرمنو د سمبولیک استازیتوب د څرګندولو په موخه یې هڅوی ته په لویو جرګو کې برخه ورکول یو دود ګرځولی چې په دې لیکنه کې به یې یادونه وشي.

د غازي امان الله خان د وخت لویه جرګه

د غازي امان الله خان د واکمنۍ پرمهال لویه جرګه چې په ۱۳۰۱ هجري لمریز کال یې د افغانستان د عالیه دولت د اساسي نظامنامې په نامه د افغانستان د دولت لومړنی اساسي قانون تصویب کړ، د وخت د پاچاه اعلیحضرت غازي امان الله خان د مېرمنې ملکې ثریا په ګډون یو شمېر ښځو هم د همدې جرګې د غړو په توګه په کې ګډون کړی وو او د دې جرګې د ټولو غړو شمېر ۱۰۰۰ تنه وو.

د محمد ظاهرشاه د وخت لویه جرګه:

په ۱۳۴۳ کال کې چې د وخت د پاچاه اعلیحضرت محمد ظاهر شاه د ملت د بابا، واکمني وه، د یوې لویې جرګې په ترڅ کې د افغانستان اساسي قانون تصویب شو. په دغې لویه جرګه کې چې د غړو شمېر یې ۴۵۲ تنه وو، ۴ ښځو استازو د پاچاه د فرمان پر بنسټ یې ګډون کړی و، چې ۲ یې د مشورتي کمېسیون د غړو په توګه او ۲ یې د انتصابي غړو له جملې څخه وې.

د محمد داودخان د وخت لویه جرګه:

د افغانستان د لومړني جمهور رئیس شهید سردار محمد داود خان د واکمنۍ پر مهال او د جمهوري رژیم په لویه جرګه کې ۱۲ ښځو ګډون درلود. دغه جرګه چې په ۱۳۵۵ هجري لمریز کال جوړه شوې وه، د ټولو غړو شمېر یې ۳۴۹ تنه وو او سردار محمد داودخان یې د جمهور رئیس په توګه تایید کړ.

د ببرک کارمل او نجیب الله د وخت لویې جرګې: هغه لویې جرګې چې په ۱۳۶۴، ۱۳۶۶ او ۱۳۶۸ کلونو کې د ببرک کارمل او ډاکټر نجیب الله د واکمنۍ پر مهال جوړې شوې دي، د آغلې ثریا پرلیکا په وینا په یادو جرګو کې د ښځو حضور فعال وو او د غړو یوه برخه یې ښځینه وو تشکیلوله. باید وویل شي، چې آغلې ثریا پرلیکا هغه مهال د افغانستان د خلق دیموکراتیک ګوند په ښځینه څانګه کې یوه فعاله غړې وه. دغه خبره د بي بي سي راډیو د پښتو او فارسي خپرونو په آرشیف کې ثبت ده.

د مجاهدینو او طالبانو د وخت غونډې د اهل حل و عقد د غونډې په شمول هغه شمېر دیني او ټولنیزې غونډې چې تر مختلفو نومونو او عنوانونو لاندې له ۱۳۵۸ کال څخه تر ۱۳۸۰ هجري لمریز کال پورې مجاهدینو او بیا طالبانو د هېواد د ننه یا بهر جوړې کړې دي، د لویې جرګې نوم نه دی ورکړ شوی او په هغو کې د ښځینه وو دګډون اندازه صفر وه. همدارنګه واک ته له رسېدو څخه د مخه د مجاهدینو د تنظیمونو په هر ډول سیاسي، تعلیمي، اجتماعي او هرا ړخیزو فعالیتونو کې د ښځینه وو د ګډون اندازه صفر وه او د افغان ښځو حضور ته یې په خپلو فعالیتونو کې هیڅ ډول ځای نه و ورکړی. کله چې په ۱۳۷۱ هجري لمریز کال په کابل کې د اروښاد حضرت صبغت الله مجددي او شهید برهان الدین رباني په مشرۍ د اسلامي دولت په نامه د مجاهدینو د ځینو ډلو واکمني پیل شوه نو ورسره سم په کابل او ځینو ولایتونو کې د جهادي تنظیمونو ترمنځ کورنیو جګړو زور وموند، چې بیا هم ښځینه وونه د هېواد په سیاسي او اجتماعي نظام کې مناسب ځای نه و، له سیاسي او ټولنیزو چارو څخه محرومې شوې په رواني چارو کې یې د حضور او ږمختګ مخه ونیول شوه. طالبانو هم په خپلو لیکو او فعالیتونو کې د ښځینه وو د حضور لپاره هیڅ ځای نه درلود او کله چې په ۱۳۷۵ هجري لمریز کال د ملا محمد عمر په مشرتابه د طالبانو د اسلامي امارت واکمنۍ په کابل کې پیل شوه نو ورسره سم یې نه یوازې دولتي او تعلیمي ادارو څخه د ښځینه کارمندانو، ښوونکو، محصلینو او زده کوونکو حضور په سیستماتیک او رسمي ډول ختم کړ.

د حامد کرزي د وخت لویې جرګې:

له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته په افغانستان کې د جوړو شویو او لویو جرګو په بهیرونو کې د ښځینه وو ګډون په دې ډول دی:

۱ بېړنۍ لویه جرګه چې په ۱۳۸۱ هجري لمریز کال د ۱۵۰۱ کسانو په ګډون په کابل کې جوړه شوه، د ښځینه غړو شمېر یې ۱۶۰ کسانو ته رسېده. د دې جرګې د جوړېدو په کمېسیون کې ۵ ښځو غړیتوب درلود، د جرګې مشر ښاغلی محمد اسماعیل قاسمیار غوره شو او آغلې سیما ثمر یې د لومړۍ مرستیالې په توګه وټاکل شوه.

۲ د اساسي قانون لویه جرګه چې په ۱۳۸۲ کال په کابل کې جوړه شوه ۵۰۰ غړي یې درلودل چې ۱۰۰ یا ۲۰ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلول.

۳ د افغانستان او پاکستان ترمنځ د امن سیمه ییزه جرګه چې په ۱۳۸۶ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه، له افغانستان او پاکستان څخه ۷۰۰ غړو ګډون په کې کړی وو، چې د دواړو هېوادونو په غړو کې یو شمېر ښځینه غړې هم وې.

۴ د سولې ملي مشورتي جرګه چې په ۱۳۸۹ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه ۱۶۰۰ کسانو ګډون په کې کړي وو، چې ۲۰۰ غړي یې ښځینه وې.

۵ عنعنوي لویه جرګه چې په ۱۳۹۰ کال کې جوړه شوې وه، له ټول هېواد څخه ۲۳۰۰ کسانو ګډون په کې کړی وو چې ۱۸ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلوله.

۶ مشورتي لویه جرګه چې په ۱۳۹۲ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په تالار کې جوړه شوې وه، د غړو شمېر یې ۲۱۰۰ تنه وو چې ۴۰۰ تنه غړي یې ښځینه وې.

په ملي بنسټونو کې د افغان ښځو ونډې

ضروري ده، چې په دې ځای کې یو شمېر هغه سلنې یادې شي چې له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته د لویو جرګو په شمول په ځینو ملي نهادونو کې د افغان ښځو د ګډون لپاره په نظر کې نیول شوې دي لکه:

۱ په بېړنۍ لویه جرګه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۷ سلنه

۲ د اساسي قانون په لویه جرګه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۰ سلنه

۳ په جمهوري ریاست، ملي شورا او ولایتي شوراګانو کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۴۰ سلنه

۵ د ولسي جرګې په وکالت کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۷ سلنه

۶ د مشرانو جرګې په وکالت کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۲ سلنه

۷ د سولې د ملي مشورتي جرګې په غړیتوب کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۵ سلنه

۸ د افغانستان په دولت کې د ښځینه کارمندانو ونډه ۲۴ سلنه

۹ د افغانستان د دولت په سطح د تصمیم نیولو ونډه ۹ سلنه

۱۰ د روغتیا په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۴ سلنه

۱۱ د امنیت په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۵ سلنه

۱۲ د عدلي او قضایي چارو په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۰ سلنه

۱۳ د زده کوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۳۷ سلنه

۱۴ د ښوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۸ سلنه

۱۵ د محصلینو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۸ سلنه

۱۶ د پوهنتون د استادانو په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۵ سلنه

د افغانستان د سرشمېرنې د ملي اداري د معلوماتو پر اساس د ملکي خدمتونو شاوخوا ۴۰۰ زره کارکوونکو له ډلې څخه ۹۰ زره یې ښځینه دي او په ۱۳۹۷ هجري لمریز کال کې په ملګرو ملتونو کې د افغانستان دایمي استازې هم ښځه ټاکل شوې ده

اخځلیکونه

۱ زنان افغان در ده سال ګذشته، لیکنه/ د افغانستان د رسنیو مرکز

۲ د افغانستان د احصاییې مرکزي اداره، د ۱۳۹۷ هجري لمریز کال راپور

۳ افغان، ښکلا، د حامد کرزي په دوره کې د ښځو پرمختګ، لیکنه، ټول افغان ویب پاڼه،

۴ د ښځو چارو وزارت، ویبپا پاڼه،

۵ د ملګرو ملتونو د یونیفیم راپور

۶ بي بي سي راډیو، د پښتو او فارسي خپرونو ویب پاڼې

په لغمان کې په نوي رنګ دودیزه پسرلنۍ مشاعره

د لغمان د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست د وري په اووم ماښام د هنري مشاعرې کوربه و. د روماني فضا، معطرې هوا او طبیعي مناظرو ترخنګ، د مشاعرې دربخ او ټول چاپېریال په مصنوعي رڼاګانو سینګار و. د مینه‌والو ګڼې ګوڼې او ازدحام، د مشاعرې کیف لا یې زیات کړی. و له کابل، خوست، غزني، ننګرهار، کونړ، میدان وردګو، لوګر او نورو ولایتونو څخه د راغلیو نوموتو شاعرانو په شتون کې، ماښام مهال مشاعره پیل شوه. د لغمان والي محمد آصف ننګ، مرستیال والي شهزاده مقلومیار، په علمي او ټولنیزو چارو کې د ولسمشرۍ مالي سلاکار لعل پاچاه ازمون، دمهترلام ښاروال لطیف الله الکوزی، ګڼ شمېر چارواکي او سلګونه شاعران، فرهنګپال او د شعر او ادب مینه‌وال د مشاعرې برخه‌وال وو او غونډې ته د پیل په خبرو کې، د اطلاعاتو او فرهنګ رییس فیضان الله پټان وویل، چې سږنۍ مشاعره له نورو څخه له جلا خونده برخمنه څکه ده، چې هم په کې د شاعرانو او مینه والو شمېر ډېر دی او هم په کیفي لحاظ هنري ماښام وي. نوموړي شاعرانو غږ وکړ چې په اشعارو کې دې د احساساتو پر ځای هڅونه نوم‌ټوب ورکړي. د لغمان والي د مشاعرو او دغه شان ادبي محفلونو پر ارزښت وغږېد ده وویل چې دا او دې ته ورته مشاعرې له یوې خوا د ادب د مینه‌والو ذوق ورخړوبوي او له بلې خوا د فکري روڼتیا او د عامه اذهانو د تنویر لپاره بنې وسیلې دي. د مشاعرې لومړی شعر نوموتي شاعر، ذبیح الدین حقبیار ووایه وروسته، د پردې تر شا د برمې موسیقۍ په بدرګه، ګڼ شاعران سټېج ته راغلل او خپل نظمونه، غزلې او نور اشعار یې د کلمې او ترنم په ډول پرله پسې ووړاندې کړل. د مشاعرې په بله خنډه کې، پر یوې لویې سپینې پردې، د هېواد او په ځانګړي ډول د لغمان د ادبي، فرهنګي، هنري او علمي هستیو او مشاهیرو تصویرونه او نومونه یو په بل پسې راښکاره کېدل، که څوک به له مشاعرې راپهر کېده، د تفریح او هنر دې منظر یې پام اړولی شو. په منځ کې د لغمان تیاتر د لوبغاړو له لورې د پښتو خرافاتي فلمونو پر موضوع یو تمثیل هم وړاندې شو چې ګډونوالو یې فن او هنرنمایي وستایله. مشاعره تر ماسختونه وغزېده شاعرانو اشعار ویل، ترنمونه یې کول او ناستو مینه والو به په خوند او چکچکو بدرګه کول، خو چې مشاعره ختمه شوه، معنا یې دا نه وه، چې دا رنګین ماښام دې هم پای ته ورسېږي همدا چې محلي مشهور سندرغاړي پاچا خان پر سټېج راښکاره شو، د مینه‌والو چکچکې شوې او د بزم او رومان یوه نوې برخه پیل شوه. خان ګیې محلي سندرې وویلې او د طبلې، ارمونیې او رباب په سر او تال کې یې د ملنګ خان، محمدنوربابا او حیاخان استاد شعرونو ته ساز ګانې ورکړې د شپې شاوخوا ۱۲ بجې دا هر څه پای ته ورسېدل، خو مېلمنو او کوربنو له دې هنري ماښامه خوند واخیست چې په زړه پورې خاطرې به یې تر ډېره د هېرېدو نه وي سمسور لغمان پسرلنۍ مشاعره یوه دودیزه مشاعره ده، چې هر کال د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست له لورې، د دې ولایت د فرهنګیانو او مدني فعالانو په همکارۍ جوړېږي او د نورو ولایتونو له دودیزو مېلو او مشاعرو سره یې ښکاره توپیرونه دا دي چې هم فرهنګي تنوع لري او هم یې فنکاري او هنریت ځانګړی دی.

نظر افغان

د هالیوود ستورې د مهاجرو په کمپ کې یوه اوونۍ تېره کړې

د هالیوود امریکایي ستورې کټي هولمز، له خپلې ۱۲ کلنې لور سورې، سره یوه اوونۍ د یونان په لیسبوس ټاپو کې د مهاجرو په موریا کمپ کې تېره کړې ده همدا اوس د یونان په ټاپوګانو کې په زرګونو پناه غوښتونکي اوسېږي. هولمز د شنبې په ورځ پر خپلې انستاګرام پاڼې باندې ولیکل «زه له دې کبله منډوبه یم چې له دې افېزناکو ښځو سره د آشنایي او ګډ کار تجربه ولرم دې وویل دغه ښځې چې په بیلابیلو پروژو کې یې ورسره همکاري کړې، پرې ډېرې ګرانې دي هولمز لیکلي «د هغوی د مقاومت خواک ستیز او الهام بخښوونکی دی. دغې امریکایي هنرمندې پر خپلې انستاګرام پاڼې باندې د سورېې انځورونه هم خپاره کړې دي ۱۲ کلنه لور یې د هغې او د ټام کروز د واده ثمره ده رسنیو ویلي د دې امکان شته چې په یونان کې د مهاجرو د وضعیت په اړه یو مستند فلم جوړ شي په یوه خپور شوي انځور کې ښوول شوي چې د نقاشۍ په یوې پروژې کې د هغې د ګډون پر مهال کمرې د هغې فلم ثبتوي. دا په داسې حال کې ده چې ډېر شمېر سیاستوال د مهاجرو له ګڼې ګوڼې ډکو کمپونو ته د تلو او هلته د فلم ثبتولو اجازه نه لري همدا اوس د یونان په ځنځ کې پرتو ټاپووزمو کې شاوخوا ۱۵ زره پناه غوښتونکي اوسېږي، خو په اصل کې دغه کمپونه یوازې د ۳۱۰۰ پناه غوښتونکو له پاره جوړ شوي دي د دې کمپونو ۲۰ سلنه اوسېدونکي ښځې دي او ۳۰ سلنه نور یې داسې ماشومان دي چې ډېر شمېر یې تر ۱۲ کلنۍ کښته دي له خپلو سره یې آن داسې مشران هم نه شته چې ساتنه یې وکړي

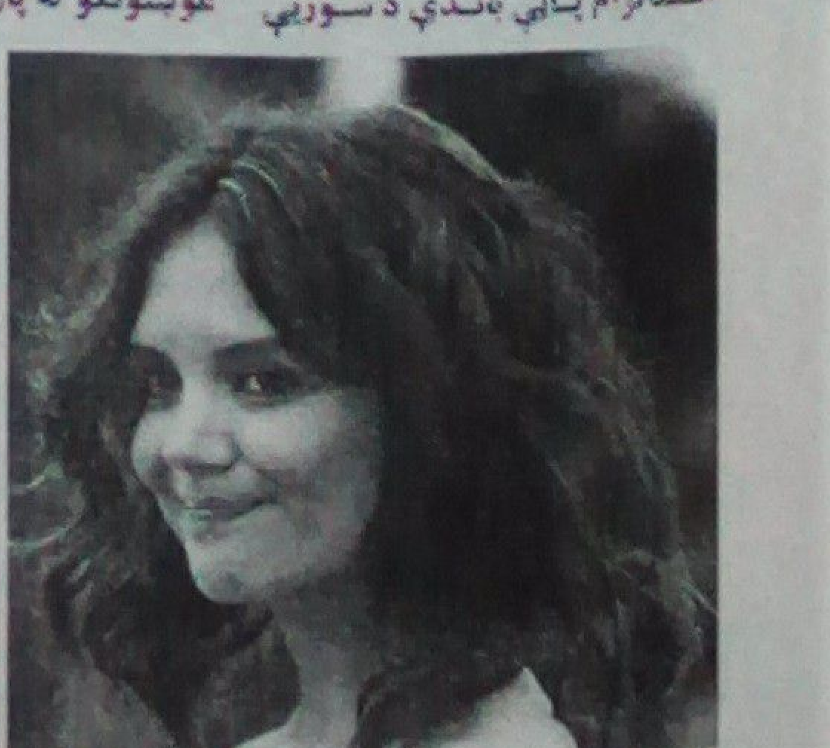

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولي پاڼي جوړوونکی: صفي الله ماپار

د سپورت نړۍ

په افغانستان کې په نوې بڼه کرېکټ پیلېږي

د افغانستان د کرېکټ د ملي لوبډلې دنګره چټک توپ اچوونکي حمید حسن په همکارۍ په افغانستان کې د شل اوریزو سیالیو لیګ په نوي طرز او بڼه جوړېږي. دغه لیګ چې

د ډېرې له نورو بولو لیګونو مختلف وي، په دې کې به هره لوبډله انه لوبغاړي لري، شل اورونه به یې وي، خو هر ځل به پنځه توپه وي، په یو وار بوه منډه، خو په دویم وار

شي. حمید حسن وسپیو نه ووېل، چې له دې ډول کرېکټ سره به هغو لوبغاړو ته هم چانس ورکړل شي چې د ښارېزې لیګ او د افغانستان پریمیر لیګ سیالیو نه پاتې شوي

«Last man stand» یعني وروستی لوبغاړی لوبېږي- نوم ورکړ شوی، د افغانستان له کرېکټ بورډ او نورو بورډونو څخه یې د جوړېدو جواز ترلاسه کړی او ډېر ژر به پیل شي ددغه لیګ اصول او قوانین به

توپ به درې منډې حسابېږي، همدا ډول که په وروستي توپ شپږه ووهل شي هغه به ۱۲ منډې حسابېږي په دې لیګ کې به وروستی بواړې پاتې لوبغاړی (Last man) هم توپوهنه کولای

دي د یادونې وړ ده، چې دغه لیګ به د نړۍ په ۱۴ نورو هېوادونو کې هم وشي، خو تاکل شوې چې په افغانستان کې به یې لومړۍ سیالۍ د راتلونکي جون میاشتې پرمهال وشي.

محمد نبي د ډېویلیئرز په ګډون لوبه کې څلور وېکټې واخیستې

د هند په غوره لیګ کې د حیدر اباد او بنګلور لوبډلو ترمنځ په سیالۍ کې محمد نبي چې د آی پي ایل په دولسم پړاو سیالیو کې یې لومړۍ لوبه کوله د اې بي ډېویلیئرز سترې وېکټې په شمول څلور وېکټې واخیستې. په دغې سیالۍ کې چې لومړی توپوهنه د راشد او نبي لوبډلې وکړه، جوني بیرسټو او ډېوېډ وارنر په زړه پورې لوبه ننداري ته وړاندې کړه. دواړو لوبغاړو سلیزې ووهلې او سیالي لوبډلې ته یې په ټاکلو ۲۰ اورونو کې ۲۳۱ منډې هدف وټاکه. په ځواب کې د بنګلور لوبډلې غوښتل چټک پیل وکړي، خو محمد نبي د خپل لومړي ځل په وروستي توپ وېکټه واخیسته. د دویم اور په لومړي توپ یې دویمه وېکټه واخیسته. خو په بل توپ یې هیټرک میس کړ. ډېویلیئرز چې په پړوانه کچه ستونکي توپوهونکی دی غوښتل پر محمد نبي شپږه ووهي، خو بوله اوپ

شواو په دریم ځل کې یې څلورمه وېکټه هم وسوځوله. چې په دې

سره یې په ۴ اورونو کې د ۱۱ منډو په بدل کې ۴ وېکټې واخیستې، بو لوبغاړي یې رن اوټ کړ او بل یې سټم میس شو. د بنګلور لوبډلې د سر هدف نیولو په ځواب کې د

تولو لوبغاړو په سوځېدلو بوارې ۱۱۳ منډې جوړې کړې. د دوی

له څوا زیاتې ۳۷ منډې ګرانډهوم جوړې کړې. همدا ډول راشد خان په خپلو څلورو اورونو کې ۲۵ منډې ورکړې، خو په کومه وېکټه اخیستلو بریالی نه شو. خو تومورې

یو لوبغاړي رن اوټ کړ. د دې غوره لوبغاړي جوني بیرسټو وټومول شو.

تومورې د ۷ شپږو او ۱۲ څلوریزو په مرسته ۱۱۴ منډې جوړې کړې. بنګلور لوبډلې بوارې د بیرسټو منډې هم شپږې نشوای کړای او د ۱۱۸ منډو په توپیر یې ماتې وخوړه.

په ای پي ایل کې بریاوې راشد خان

د افغانستان د ملي لوبډلې ټکړه او سوکه توپ اچوونکی راشد خان په بیګ باش لیګ کې د خپلې لوبډلې اډلیډ سټرایکرز له خوا په پرله پسې ډول په دویم وار له تولو ارزښتناک لوبغاړی ټاکل شوی د اډلیډ سټرایکرز لوبډلې پر خپله ټویټر پاڼه د راشد خان د غوره وېکټو اخیستلو ویډیو خپره

۲۰۱۹م کال له ټولو ارزښتناک لوبغاړی دی. راشد خان به ۲۰۱۷ - ۲۰۱۸م کال کې هم د خپلې لوبډلې له ټولو ارزښتناک لوبغاړی ټاکل شوی و. راشد خان هم په دې اړه خوښي ښودلې او

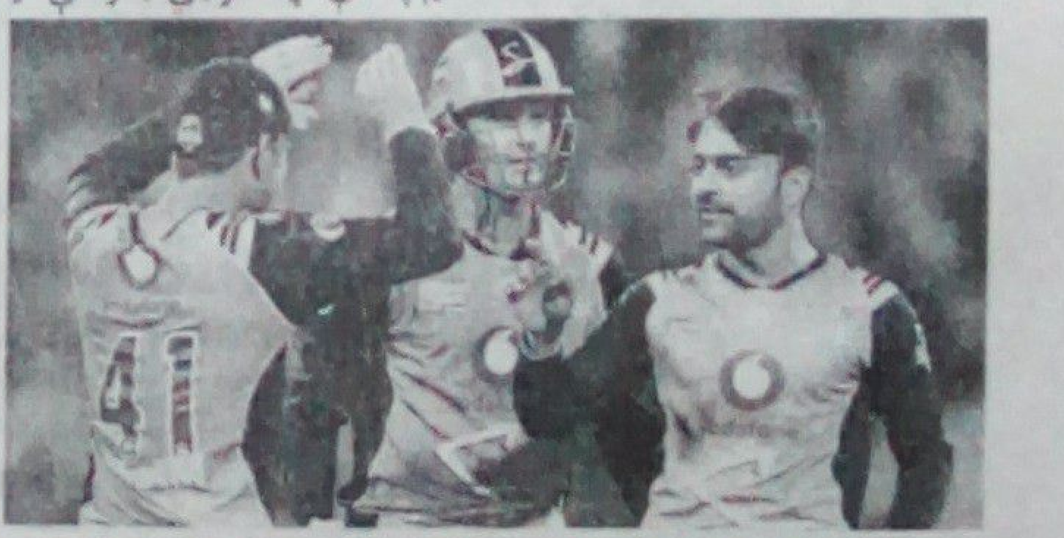

کړې او ویلي یې دي چې راشد خان د یادې لوبډلې د ۲۰۱۸ - ۲۰۱۹ ... خپلې لوبډلې او مینوالو ته یې مبارکي ویلې، تومورې کاږلي ...

خوښ یم چې یو وار بیا د بګ باش په ټورنمنټ کې د خپل ټیم سټرایکرز لپاره د کال ارزښتناک لوبغاړی غوره شوم. خپل ټیم او مینوالو ته مبارکي وایم ستاسو له دعاوو او نیکو هیلو مننه. د راشد خان لوبډلې د تومورې په مرسته د ۲۰۱۷ - ۲۰۱۸ بیګ باش سیالیو اتلولي خپله کړې وه. تومورې په دغه پړاو کې ۱۸ زیاتې وېکټې اخیستې وې. خو په تېر پړاو کې چې تومورې یو وار بیا له یادې لوبډلې سره غوره توپ اچونه ننداري ته وړاندې کړه، خو لوبډله یې ژر له سیالیو بهر شوه. د بیګ باش اووم پړاو سیالیو چې

په ۲۰۱۸ - ۲۰۱۹ کال کې ترسره شوې دا وار د محمد نبي لوبډلې اتلولي وګټله. تومورې د خپلې لوبډلې په ګټه د آلراونډر په حیث لوبه ترسره کړه چې کامیاب ثابت شو پر راشد خان او محمد نبي سربېره سږکال په یاد لیګ کې مجیب ځدران او قیس احمد هم

ولوبېدل. مجیب د برېسبن هیټ او قیس د هوبارټ هوریکنز لوبډلې په ګټه ولوبېدل چې به وځلېدل.

د بول خبر له مخې

د هند غوره لیګ سیالیو د دولسم پړاو په اتمه لوبه کې د سن رایزرز حیدر اباد او راجستان رائلز

لوبډلې مخامخ شوې چې په کې سن رایزرز لوبډلې د راشد خان په مرسته سیالي لوبډلې ته د ۵ وېکټو په توپیر ماتې ورکړه. د سن رایزرز لوبډلې ارزښتناک لوبغاړی راشد خان د خپلې لوبډلې په ګټه له ۱۹۸ منډو څخه په خپلو څلورو اورونو کې بوارې ۲۴ منډې ورکړې او د خوبس بټلر مهمه وېکټه یې واخیسته. راشد خان په هند غوره لیګ د بټلر پر وړاندې ریکارډ لري. تومورې بټلر ته ټول لس توپونه اچولي، ۳ یې ترې منډې جوړې کړې، خو څلور ځلې یې سوځولی دی په یاده لوبه کې لومړی د راجستان لوبډلې توپوهنه وکړه. چې د سنجو سمسون او لوبډلمشر اجنکي رهاني په مرسته یې په ټاکلو شلو اورونو کې د ۲ لوبغاړو

په سوځېدلو ۱۹۸ منډې جوړې کړې. سنجو سمسون د روان کال آی پي ایل لومړۍ سلیزه ووهله. په ځواب کې د ډېوېډ وارنر او جوني بیرسټو برق رفتار توپوهنې سن رایزرز لوبډلې ته چټک پیل ورکړ. خو په وروستیو کې چې لوبه یو څه سخته شوې وه راشد خان پرله پسې څلوریزه او په زړه پورې شپږیزه ووهله چې لوبډلې ته یې بو اوږ وړاندې بریا ورکړه. تومورې په هر اړخیزه لوبې کولو سره د لوبې غوره لوبغاړی هم وټومول شو. تر دې دمه د راشد خان لوبډلې ۲ سیالۍ ترسره کړې چې یوه کې یې ماتې او دویمه کې بریا خپله کړې ده. دده سربېره د مجیب الرحمن پنجاب لوبډلې هم د دوو سیالیو څخه یوه بایللې او یوه کې بریا خپله کړې ده.

سپورت د انسان په بدن کې ډار او وېره کموي

حیات الله حلیم

دا یو څرګند حقیقت دی چې سپورت د بدن د روغتیا لپاره هغه موثره اوله اهمیته وقایه ده چې په ورسیا ډول د انسان روحي او جسمي سلامتیا پرې تامینېږي، نو به همدې خاطر ددې لپاره چې ورزشکاران ښه وځلېږي، هرهېواد په مختلفو رشتو کې د دوی لپاره لوړه بودجه تخصیصکوي ترڅو لوبغاړي یې هم د خپل هېواد او خان په ګټه په تمرین وکړي او بیا هم د کوم بل هېواد د لوبغاړو په وړاندې د سیالیو په ډګر کې وروسته پاتې نه شي، نړیوالې ورزشي سیالۍ د هېوادونو ترمنځ نهایت لوړ ملي او نړیوال اهمیت او ارزښت لري، څکه (آتلانتس) د رسنیو له لارې خپرېږي اوپه میلیونونو کسان یې تماشا کوي، ګټونکي یې په لوړه کچه نازول کېږي او بایلونکي لا ډېر تمرین ته هڅول کېږي، خوبه حقیقت کې ورزش ددوو موخو لومړۍ د بدني ځلښتي کېدنو، بنسټي روغتیا روحي اوذهني تسکین، دوهم په ملي اونړیوالوورزشي سیالیو کې د ګټون اوبو ځلېدو په موخه ترسره کېږي. مونږ د ورزش دغلي جسمي او روحي ګټو په اړه د هېواد د سپورت له لګښت ترینراو مربي ساغلي محمد طارق (صابر) سره مرکه کړي چې ساغلي یې بې توښتلو نه را ټیوو، نو د صابر په وینا څخوا په هېوادونو له

بومل سره د جګړې په ډګر کې د نورو به ډرغه زور آزمایي کوله چې په دې کې لوړه مرګ ژوبله رامنځ ته کېده، بیا به هم بیګیلي څواوي یو بل ته نه تسلیمېدلې خو د زمانې په تېرېدو سره به خینو مرکوکې څېړه ددواړو لوریو ترمنځ ددوو کسانو تن په تن زور آزمایي ته را ورسېده چې په دې سیالۍ کې به ددواړو څواوو لښکري آرامې ښوې او یلې څواته وددرېدې او دوو کسانو چې بو نه له یو او بل به له بلې غاړې څخه و د تن په تن سیالي ډګر ته را ووتل او هر لوري به چې مغلوب شو، نو د مرکې مغلوب به هم ګڼل کېده، د زمانې په تېرېدو سره دغو سیالیو ورو ورو خپل ځای داسې سیالیو ته چې پرته له دې چې لښکرې را غونډې شي ددوو تنو او یا له هرې څوا څخه د سیالیو ونوعیت په اقتصاد څوخو تنوسیالیو ته چې، کټ مټ د هماغو رزمي سیالیو په میزان له اهمیت څخه برخمن اوپه همانه اندازه به استقبالېده (پرېښود) چې اوس هغه روایت په ملي او نړیواله کچه له رزمي سیالیو څخه ورزشي سیالیوته خپل ځای

پرېښود. دا سیالۍ نه یوازې ملي او نړیوال افتخارات لري، بلکې بخپله د ورزشکار د بدن سلامتیا پرې تامین وي. ساغلی (صابر) ووېل ورزش مرسته کوي چې ښه او آرام خوب وشي، کېدای شي دا خبره خینو خلکو ته د منلو وړنه وي، خو د ورزش او خوب په هکله چې کوم نوي څېړلې او پلټنې شوې په کې ثابته شوې چې که څوک په یوه اوونۍ کې درې یا څلور ورځې پرله پسې له شلو څخه تردېرشو دقیقو پورې آزاد او په خپل زړه تمرین وکړي نه په زړه پورې

آرام او ژور خوب کولای شي. د طارق وساده چې ورزش ذږز را رسېدونکي بوډا توب مخه نیسي اود ناڅاپي مرګ مخنیوی هم کوي، څکه هرڅومره چې عمر لوړېږي منظم ورزش کول بدن ډلېږي روغ رمټ او قوي ساتي چې د مکروبونو زورنه پرې رسېږي، نو طبعاً کله چې د مکروبونو مخه ونیول شي د ناروغیو مخنیوی هم کېږي، ورزش هڅوکي منصلونه او عضلات قوي او سالم ساتي چې په اساني سره د فزیکي ننګو(ورزشکار) هم نه کېږي هغه

به هڅوکو معصلونواو عضلاتو د سپورت د لا اغیز منتوب په اړه ووېل

په منظمه توګه ورزش کول یو ښه او په زړه پورې عمل دی کومې ستونزې چې په عضلو اوهډوکو کې شته هغه له منځه وړي که د یو منظم مهالوېش له مخې ورزش وشي جسمي پیاوړتیا سره مونسبت هغو خلکو ته چې دوی ورزش نه کوي زیاته وي او خپلې ورځنۍ چارې به په ښه توګه مخ ته وړي.

د ښاغلي صابر په وینا ورزش حافظه قوي کوي او ذهني تسکین را منځ ته کوي په اوونۍ کې د درېو ورځو لپاره ۴۵ دقیقې په پېو مزل کول د زړکې او ښه فکر کولو سبب کېږي، څېړنو ثابته کړې کوم خلک چې په منظمه توګه تمرین کوي د لوړفکري تمرکز خاوندان وي او ددې ترڅنګ ورزش پر مغزو هم مستقیم مثبت تاثیر لري، څکه د مغزي تمرکز برخه پیاوړې کوي او روحي آرامتیا او ذهني تسکین را منځ ته کوي د طارق په وینا کوم کسان چې دوامداره اومنظم تمرین

کوي همېشه خوشحاله او مثبت فکر کوي او د سوماټي احساس ورسره نه وي، څکه په بدن کې یې تومره عضلتوب وي چې خپلې ټولې فزیکي بیمګرتیاوې پرې کنټرول کړي ورزش

زیاتوالی، له آزادۍ څخه خوند او لذت اخیستل، د ډار او وېرې کموالی، د ذهني قدرت زیاتوالی د حافظې قوي کېدل، د ښه پې توکو په وړاندې د خان ساتنې توان، د تسکین او آرامتیا

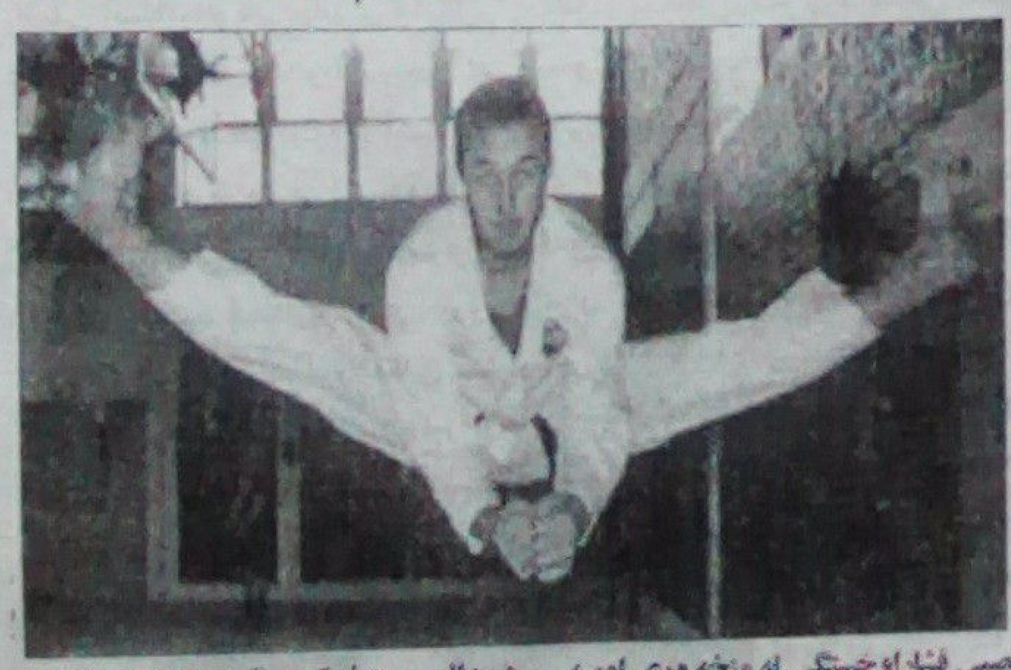

عصبي فشار او ستړتیا له منځه وړي اوپه کلکه ددې سبب کېږي، چې وېره له منځه یوسي په دغه حالت کې، بدن له دوو ساعتونو تمرین وروسته د اعصابو د تسکین لپاره اندروفین تولیدوي چې، د آسودګۍ سبب کېږي اود بدني فعالیت نېنږه پسې بله فایده داده چې خوراکي رژیم برابروي. ښاغلي محمد طارق صابر د خپلې مرکې په پای کې ووېل چې ورزش په لاندې ډول دوونس ذهني ګټې هم لري د وېرې کموالی، د خوشحالۍ زیاتوالی، په نفس د باور

ډېروالی، د فزیکي قدرت او انرژۍ زیاتوالی، د خلاقیت ذهنیت، پر نورو د سم تګلر لوېدل همدارنګه د پوهنتونو کچو ترڅنګ یو نه ورزشکار په ملي کچه د لوبې د ګټلو په صورت کې د خپل ټیم د سرلوړۍ او همدارنګه په نړیوالو سیالیو کې په ګټون او د لوبې په ګټلو سره د خپل هېواد د افتخار او سرلوړۍ سبب کېږي او ملي او نړیوال نوم ګټي. د صابر په وینا یوازې دا چې هڅکله نه پېښېږي او نه جاني عوارض را منځ ته کوي هغه سپورت او تمرین دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېر کال د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسیون ۳۰۴۹۹ کسان پر دندو گمارلي

په تېر کال په کابل او ولایتونو کې د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسیون، ۳۰۴۹۹ کسان د دولت په بېلابېلو ادارو کې پر دندو گمارلي دي.

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون مشر ښاغلي احمد نادر نادري پرون ددغه کمېسیون د کنفرانسونو په تالار کې د یوې غونډې په ترڅ کې خبریالانو ته ووېل د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون هڅه کړې چې په دولتي ادارو کې د انساني ځواک دگمارنې په برخه کې یوه ، ورتیا ، ربښتنولې او موخه په پام کې ونیسي دغو هڅو پر کمېسیون د خلکو باور او اصالت لوړ کړی او دیوکراسي له امله رامنځ ته شوی فساد کمولی شي.

په ۱۳۹۷ لمریز کال کې په ټولیزه توگه په مرکز او ولایتونو کې ۵۲۷ تنه په لوړ رتبه لومړیو او دریمو بستونو کې ۴۲۸۳ تنه د منځنۍ کچې مدیریتي دریمو او څلورمو بستونو کې او ودې پر ترڅنگ د ملکي بستونه ، په مرکز او ولایتونو کې د ۱۲۵۵۱ کسانو لپاره او په اوومو او اتمو بستونو کې ۱۱۱۱۸ تنه په دندو گمارل شوي ، چې ټول شمېر یې ۳۰۴۹۹ تنو ته رسېږي.

ده څرگنده کړه اصلاحات یوه دوامداره او پرله پسې پروسه ده

فعاله او اغېزمنه اداره خلکو ته خدمت کول او دولمدار هڅو او کارنه اړتیا لري داهڅې د یوې شپې، یوې اوونۍ ،یوې میاشتې او یوه کال لپاره نه دي ،بلکې کلونه کلونه زیار او

خلې وشوې ،چې دغه اداره په یوه خدمت گذاره اداره واړول شي او ودې ترڅنگ دوظیفوي اړتیاوو په پام کې نیولو سره خدمات وړاندې کړي

دلېست وار زارسېرې داړتیا وړ سندونه لکه دندکرې کاپي، تحصیلي اسناد، د قرار داد سند او ساهم دغوښتونکي دولتي سوانح سیستم ته زیاتېږي ، چې دمعلوماتو دلېست د پروسې له بشپړېدو وروسته نوماند ته داسنادو د رسېدلو تاییدي بریښنالیک لېږل کېږي

ښاغلي نادري دملکي خدمتونو دکارکوونکو د روزنې په اړه ووېل دکمېسیون دملکي خدمتونو انستیټوټ په ۱۳۹۷ لمریز کال کې ۶۵۴۰ تنه دملکي خدمتونو کارکوونکي دهېواد دنه روزلي اوهمدا راز ۸۶۴ کسان یې له هېواده بهر د روزنې لپاره استولي دي دملکي خدمتونو کارکوونکو ته دانگلیسي ژبې، دکمپیوټر مهارتونه ،مدیریتي مهارتونه د رسمي لیکولو ځرنگوالی، دملکي خدمتونو له قوانینو او مقرراتو څخه خبرتیا، الکترونیکي حکومتولي ،دفساد پروړاندې مبارزه او نورو برخو کې روزنې ورکړل شوې

ښاغلي نادري ځانگړې کړه چې دخواد گمارنې او استخدام پړاو ۸ میاشتې موده نیوله ،خو دا پړاو اوس ۴۵ ورځو ته راټیټ شوی دی

ده دمیوونکو د ستونزو په اړه ووېل دمیوونکو د پاکلو بهیر دپلي کولو لپاره ۱۵۰۰ ستونزه اوهمدارنګه ده دن پنځم او شپږم ستونو کار رواڼ دی دهېواد په ۲۰ ولایتونو کې دمیوونکو ستونزو بهیر دیوې اوونۍ په موده کې پلي کېږي

سربېره پردې د ۰۰ دد پنځو ستونو پاکنه د وري میاشتې څوپای پورې بشپړې کېږي د اداري اصلاحاتو کمېسیون مشر ووېل دعدالت په پام کې نیولو سره کمېسیون ۶۸۲۰ شکایتونو ته رسیدگي کړې او دغه پړاو یې ساده کړی دی

فعالیت غواړي په هره کچه چې یوه تولنه پرمختگ کوي په هماغه کچه پېچلې غوښتنې او اړتیاوې پیدا کوي

د اداري اصلاحاتو اړتیا او دوام مهم دی عامه اداره هغه مهال کولای شي هېوادنه پرمختگ ورپه برخه کړي چې له شرایطو سره ځان یو شان کړي، نو په دریو اړخونو باندې دغه کمېسیون تمرکز کړی و لومړی اړخ؛ د اداري فرهنگ بدلون و، چې له فرد محور څخه ښاري محور او دخدمتونو په پام کې نیولو سره خپل فعالیتونه عیار کړي تېر کال لومړی ځل په کمېسیون کې هلې

دغه کمېسیون هڅه اوهاند کوي چې دا فرهنگ نورو ادارو ته هم ولېږدوي ،چې تلپاتې اونهادینه شي

ده د الکترونیکي گومارنې په اړه څرگنده کړه دا داري اصلاحاتو اوملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون په دولتي ادارو کې دمملي اصلاحاتو په برخه کې د یوه قانوني سیسټم په توگه ، دالکترونیکي گومارنې په برخه کې لوی گام پورته کړی دی دغه کار دگمارنې په بهیر کې دانساني لاسوهنې اوسرغړونې دکموالي او د روڼتیا د رامنځ ته کېدو لامل شوی او په پایله کې دوضعیت د ښه والي سبب کېږي دېلگې په ډول لوړ رتبه لومړي اودویم ستونه دالکترونیک سیستم له لارې آزادې سیالۍ ته وړاندې کېږي په لومړي قدم کې غوښتونکي دخوښې وړ بست کودسیستم ته ورکوي اوبیا اتومات ډول د بست سرلیک د اړوندې اداري نوم دبست موقعیت سیستم ته داخلېږي او دندکرې د معلوماتو لوړ زده کړو ،کاري تجربې، وړتیا او دریفرلسونو

محبوب

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای...

په اړه خپل دریځ روښانه کړ امریکایان که هرڅومره لوبه وکړي، خو په ضمن کې زیات هوښیاران شته دي چې مخکې له دې پرېکړه وکړي، یوځل د اکثریت عکس العمل ته گوري اوس مهال بېغیر خو محدودو ډلېرچیانو، د هېچا خوښه نه ده، چې موقت دولت دې جوړ شي، ځکه دا حل لاره نه شي کېدای. اوس امریکا په دې پوهېدلې شوه چې د ملت له ارادې پرته بل څه نه شي تمثیل کېدای ځکه نو خلیلزاد ته لارښوونه کېږي چې له خپل مخکني موقف څخه تېر شي خلیلزاد ورمه ورځ په ډاگه کړه چې سوله لري ده او باید راتلوونکو ټاکنو ته چمتووالی ونیول شي یعنې ډېر لوی تغییر په موقف احتمال او خبرو کې راغلی دی. ځکه نردې وړاندې د خلیل زاد په پلان کې هېڅ ټاکنې مطرح نه وې. یوازې

د سولې هوکړه او ورسره په ځنگ کې د ده په لوبه «موقت دولت» چې دا یوه افغان ته هم د منلو وړ موضوع نه وه. امریکا او خلیل زاد په دې پوی شوي چې محب خپله غوښتنه نه، بلکې د ملت غوښتنه بیان کړې، ځکه هېڅ افغان په دې باور نه دی، چې موقت حکومت دې ښه بدیل وي، د لنه هر افغان نه یوازې تجربې دا وایي که موقت وي یا اوسنی حکومت، خو بیا هم لوبغاړي امریکایان دي او دې ته اندېښنه لري چې موقت دولت د یوې بلې ډرامې پیل ونه اوسي له کله نه چې محب خپلې څرگندونې کړې، نو امریکا او چارواکي یې د ارگ پر ځای پر سپهدار څرخېږي چې د لنه هم یوازې پر غوښتنه اکتفا شوي، که چېرې

داسې نه وي، نو نردې وړاندې د امریکا لپاره ارگ د مشورو ښه ځای و. خلیلزاد اوس د یوه منځلارې په توگه عمل غوره کړي، څومره چې یې طالبان ږغولي اوس به دولت هم ږغوي له ولسمشر محمد اشرف غني سره یې لیدنه د یوه بدلون له مخې کړې، ځکه تردې وړاندې داسې څه نه وو شوي چې خلیلزاد به خپلې ټول مالومات ورسره شریکوي. تراوسه هېڅ باور نه کېږي چې دی دې په شپږم پړاو خبرو کې هم وکړای شي چې له طالبانو سره هوکړو ته ورسېږي، ترڅو چې طالب لوری بین الافغاني خبرو ته حاضر نه شي، نو امکان نشته چې پردې به مو پخلا او سره کښېنوي د هغوی یوازنی هدف په افغانستان کې جگړه ده.

په افغانستان کې مثبت گامونه اخیستل شوي...

دوام کوي. د سې شپې په ورځ د سپینې ماڼۍ په غونډه کې ولسمشر ټرمپ ووېل، هېواد یې د ناټو ټرون ته ټینگ تعهد لري، خو نوموړي پر یو شمېر هېوادونو انتقاد وکړ چې د دغه ټرون په لگښتونو کې خپله برخه په سمه توگه نه ادا کوي. نوموړي په ځانگړي توگه د حرمني یادونه وکړه او

وېووېل چې په ناټو کې د هغه هېواد مالي ونډه ډېرې کمه ده. د ناټو عمومي منشي ینس سټولټنبرگ هم په لنډه ویناکې په عراق او سوریه کې د داعش ډلې د ماتې یادونه وکړه، خو ټینگار یې وکړ چې دا ډله په بشپړه توگه له منځه نه ده وړل شوې. ینس سټولټنبرگ همدارنگه په افغانستان کې د

امریکا هڅې وستایلې او وېووېل: «موږ پر دې کلک باورې یوو چې په افغانستان کې د کړکیچ او جگړې د سوله‌ییز هوارې لپاره د امریکا د هڅو ملاړ ډېر مهم دی، موږ د دې هڅو ملاړ کوو.» د ناټو د غړو هېوادونو د بهرنیو چارو وزیران پرون چهارشنبه په داسې حال کې د افغانستان په اړه بحث ته کېناستل چې په هېواد کې د بل هر وخت په پرتله د سولې هڅې زیاتې شوې دي

ارمان لوني ځکه د پولیسو د مشر په امر شهید...

د دوام او پر نورو قومونو یې د حیثې اچولو د لړۍ د پراختیا په موخه پنجابي ملېشو د هر هغې کورنۍ کسان او محکمې غړي وژلي او بابي زونسي وژک کړي.

چې له پنځابه یې د خپلو حقونو او ازادۍ نر لاسه کولو لپاره غږ پورته کړی دی. څه موده وړاندې د پښون ژغورنې غورځنگ

مشر منظور پښتین وېلي، پاکستاني ریاست لا هم د دغه غورځنگ د فعال غړي ارمان لوني قاتل نه دی پیدا کړی او دا قضیه یې بې له څېړلو همداسې پرې اېښې ده. ارمان لوني چې اصلي نوم یې محمد ابراهیم و، د

سنځاوي اوسېدونکی و او په پښتون ژغورنې غورځنگ کې ډومره زیات فعال و، چې نه یوازې د تنگ میدان نه پخپله راوتلی و، بلکې خپله خور وړانگه لوني یې هم له ځان سره د تنگ میدان نه راوستې وه

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر...

دا شمېر ۳۰ سلنې ته لوړ کړي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون رییس دغو ستونزو ته په کتو وایي، دغه دودونو پر وړاندې جدي اقدامات کړي او اوس تر ډېره د مامورینو د گمارنې په برخه کې د هغوی کاري وړتیا ته پاملرنه کېږي. په ملکي ادارو کې د

اصلاحاتو پروگرام پر وړاندې په حکومت کې هم ستونزې شته. د تېر کال په وروستیو کې، چې دغه کمېسیون د بهرنیو چارو په وزارت کې د اصلاحاتو بهیر د پلي کولو لپاره اقدام وکړ، د وزارت د لوړ پوړو چارواکو د مخالفت سره مخ شو او د اصلاحاتو بهیر په دغه وزارت کې پلي نه شو

په کابل او ولایتونو کې په اداره کې د طالبانو د رژیم د ړنگېدو سره سم پخوانیو مجاهدینو د حکومت اکثرو مامورینو ځای ملکي او نظامي بستونه ډک کړل، چې ورسره د هېواد اداري تشکیلات د ډېرو ستونزو سره مخ شو اوس مهال د افغانستان په ۴۲ ملکي ادارو کې څلور لکه څلورویشت زره مامورین په دنده بوخت دي. د دې شمېر ۳،۷۲ سلنه یې ښځې دي.

سوله د افغانانو په غوښتنه...

د ملي ټولنې او رسنیو ۲۰ استازو برخه لرله او د سولې پر موضوعاتو یې بحث وکړ. هغې زیاته کړه موږ په دې خاطر چې مشخص آدرس ایجاد او خپل غږ لوړ پورته کړو، دغه کنفرانس مو جوړ کړ او لومړی مو حکومتي مسوولینو ته مراجعه وکړه او وروسته خپل غږ بین المللي ټولنې ته رسوو. اغلې رسولي ووېل سوله زموږ اصلي غوښتنه ده او موږ غواړو هغه پرېکړې چې زموږ په اړه کېږي او یا هغه اندېښنې چې لرو باید ځواب شي. په دې غونډه کې د رسنیو په استازیتوب صدیق الله توحیدي د یاد کنفرانس دگروپي بحثونو په اړه ووېل. په کنفرانس کې د افغانستان د اسلامي جمهوري نظام د بدلون نه منل، د ملي ونډې په توگه د اساسي قانون تضمین، په آتلې تیه ټاکې، د اوربند ټینگښت، د ملکي تلفاتو د مخنیوي، باور جوړولو، له ټولو ټوپېرونو سره د طالبانو د اړیکو پر پېرې کولو، د پیلوي مذاکره کوونکي پلاوي د گمارلو، د نظام تداوم او پر طالبانو د نیوکې کولو د حق په اړه پر ۱۲ بحثونو هراړخیزې خبرې وشوې. وروسته مرتضی حقیقت د یاد کنفرانس پرېکړه لیک ولوست چې په کې د سولې د مذاکراتو پر پایلو بیوړي په اساسي قانون کې د نه لاسوهنې، د موقت حکومت ایجاد د حل لار نه ده، د فوري اوربند پر اعلام، د ښځو او ملکي تلفاتو پر مخنیوي، د سولې په مذاکراتو کې او له هغه وروسته د ښځو د مؤثر حضور تضمین ورکړل شي، د بیان پر ازادۍ د معاملې نه کولو، د ډیموکراسي ... هیوادونو له لورې د مشخصو تضمینونو په ورکولو او د سولې په پروسه کې د بین الحکومتي سازمانونو په رول ټینگار شوی و. ټولنې ته دغه راز اجرائیه رییس ډاکټر عبدالله عبدالله خبرې وکړې او د یاد کنفرانس د جوړونکو د نوښت د قدردانۍ ترڅنگ یې ووېل تاسې د سولې په اړه د افغانستان د خلکو د هیلو او اندېښنو غږ پیش کړ. ده زیاته کړه ستاسې د وړاندیزونو محتوا، د افغانستان د مطلق اکثریت د خلکو غوښتنه ده. ځکه هېوادوال د جگړې دوام نه غواړي. هغه ټینگار وکړ، د سولې معامله به نه کېږي او که داسې کار وشي، نو په هغه سوله به وي او په اصل کې به سوله نه وي. ډاکټر عبدالله عبدالله ووېل، که چېرته موږ خپل غږ په واحد ډول پورته کړو، نو یو ستر قوت دی. علما، مشران او د افغانستان ټول خلک له موږ سره په دې غم کې شریک دي. وروسته جمهوررییس غني د یاد کنفرانس له جوړونکو څخه د مننې ترڅنگ

ووېل، ستاسې حضور او د پرېکړه لیک حېرول د دې ښکارندویې کوي چې اساسي قانون او د هغه ارزښتونه یوازې د کاغذ پرمخ نه، بلکې زموږ په زړه او مغز کې ځای لري. ده زیاته کړه، زموږ تمرکز په ملي بحث کې د سولې د هغې په نامه ورکړ شوی او د سولې دا هغه زموږ د اوسني او راتلونکي نسلونو ده. جمهوررییس په دې اړه چې سوله په حاشیه نه، بلکې زموږ د ملي بحث په متن کې قرار لري په ټینگار سره ووېل، د دې اړتیا ده چې سوله باید یوه کلمه نه وي، د هغې ابعاد او ډولونه دې په پام کې ونیول شي، ځکه پایداره سوله د افغانستان د ثبات لامل گرځي. جمهوررییس غني ووېل، هدف او وسیله باید تفکیک شي، سوله وسیله ده او د قانوني او ولسواک نظام په وسیله سیاسي ثبات، هدف دی. هغه زیاته کړه، له اساسي قانون څخه تېرېدنه د بقا او د ملي منافعو د تامین نسخه نه ده او ملي استحکام زموږ د اساسي قانون پایله ده، دغه راز له ټولو بین المللي شریکانو سره زموږ د اړیکو اساس د ثبات ټینگښت او د اساسي قانون خوندي کول دي. جمهوررییس ووېل، موږ چاته تسلیمي نشو ورکولای او نه هغې چې د سولې مذاکرات پایلې ته ونه رسېږي، موږ د خپلې هر لوېشت خاورې څخه په قوت او عزت دفاع کوو. جمهوررییس غني د جنگ مدیریت ته په اشارې ووېل، زموږ ټینگار دادی چې اوربند رامنځته او د هراړخیزو مذاکراتو لپاره شرایط برابر شي. محمداشرف غني څرگنده کړه، د سولې مذاکره بې قید او شرطه ده، خو سوله قید او شرط لري او د افغانستان ملت د مذاکراتو حدود ټاکي. ده ټینگار وکړ، که چېرې فشار راوړل کېږي چې غیرقانوني چلند وکړو، دا موږ نه د منلو وړ نه ده. جمهوررییس ټینگار وکړ، د سولې مذاکرات به جدي او اساسي وي او چې ملي یووالی موجود او په یوه خط کې ودرېږو، زموږ دریځ به په مراتبو پیاوړی وي. د هېواد جمهوررییس ووېل، د ملي یووالي حکومت د سولې شرایط برابر کړي، ځکه موږ د خپل ملت درد احساسوو ده زیاته کړه، د امریکا متحدو ایالاتو سره هوکړې ته رسېدلي یوو د افغانستان خلک چې د سولې پروسه کې په هره موضوع اندېښنه ولري، په مفصله توگه به پرې خبرې کوو. جمهوررییس غني د دې په څرگندولو سره چې د افغانستان د خلکو په اراده باید تاسیم فیصلوت ونه شي ووېل، موږ ارزښتونو ته باورمند یوو او په تعقل وړاندې چلند کوو

افغان اعلانات

موسسه افغان‌های متاثر از ماین آلسو یک موسسه غیر دولتی، غیر سیاسی و غیر انتفاعی با شماره ۹۹۳، وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان به حیث یک موسسه داخلی ثبت می‌باشد.

موسسه آلسو یک عراده موتر تیوتا لندکروزر فرسوده خویش را به تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۹ به لیلام می‌گذارد، بنا بر این از همه‌ی متقاضیان خواهشمندیم که قبل از تاریخ لیلام درخواستی‌شان را کتباً در موسسه آلسو ثبت نمایند.

آدرس دفتر ناحیه دهم، سرک دوازدهم قلعه فتح‌الله نمبر خانه ۲۵۰ ولایت کابل

شماره تماس ۰۷۷۲۶۲۰۸۹۱، ۰۷۹۲۸۲۲۹۲۳

◆◆◆◆

محترم وارد محمد خان فرزند خان محمد مالک لایراتوار طبی اخان واقع ولایت خوست که قبلاً ذریعه مکتوب نمبر ۶۸۴۵۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۸/۲۷ رسماً از طریق این اداره افتتاح گردیده طی درخواستی جداگانه به ریاست محترم عمومی ثبت مرکز و مالکیت های فکری خواهان فروش لابراتوار خویش بالای محترم قیمت خان فرزند عبدالعلی گردیده که ریاست محترم احکام لازم ارشاد فرموده اند اشخاص ،موسسات و دوایر دولتی که در مورد لابراتوار مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به وزارت صحت عامه آمریت عرضه خدمات صحی بخش خصوصی مراجعه نموده در غیر آن ادعای شان باطل میباشد ۲۲۳۶

◆◆◆◆

اعلان داوطلبی پروژه آبرسانی قریه اتفاق دارای کود شناسایی 01-0110-M0068 شورای انکشافی قریه اتفاق برنامه ملی میثاق شهروندی، جهت تکمیل پروژه شبکه آبرسانی احجام ذیل

۱_ حفاری ۱ حلقه چاه آب به شکل دوارى به قطر ۱۰ انچ به عمق ۱۲۰ متر معه پاک کاری و پمپ تست آن

۲ تهیه و نصب ذخیره فلزی ۲۷ متر مکعب به ارتفاع ۱۲ متر که مربوط یک باب شبکه آب آشامیدنی میباشد مطابق طرح داده شده که ضم فورم هذا میباشد را به قرار داد میدهد

شرکت های علاقمند و واجد شرایط میتوانند آفرها را از شورای انکشافی قریه اتفاق واقع ولسوالی بگرامی و یا به شماره های تیلفون ۰۷۸۸۲۰۵۰۳ تماس گرفته بدست آورده و الی ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان نرخ دانه شده خود را در پاکت سربسته به شورای مذکور تسلیم دهند آفرهای مذکور در قریه ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان به ساعت ۹:۰۰ با حضور داشت هیئت باز شده و برنده اعلان میگردد شرطنامه را میتوانند ملاحظه کنند شخص فوق اخذ میگردد ۲۲۳۵

◆◆◆◆

محترم دوکتور فضل ذکریا فرزند فضل مالک متخصص جراحی عمومی که طی درخواستی از صورت مفقودی سند تخصص خویش اطلاع و خواهان اخذ سند مثنی شده است ۲۲۴۰

◆◆◆◆

ریاست معارف شهر کابل سرویت یک فرزند حویلی کرایی که حداقل ۲۱ باب اطاق و یا بیشتر از آن را داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ بغرض تدریس شاگردان لیسه شهرک پامیر مربوط حوزه هفدهم از طریق روزنامه ها به نشر سپرده بود موضوع یکبار دیگر به نشر سپرده میشود علاقمندان درخواست خود را بعد از نشر اعلان الی ۱۲ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند ۲۲۲۷

◆◆◆◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان متوسطه آبباب بیبی به یک فرزند حویلی که حداقل ۶ باب اطاق و یا بیشتر از آن داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ ضرورت دارد اشخاص که در ساحه حوزه سیزدهم هیچوسیمبر داشته باشد و طور کرایه میدهد درخواست های خویش را بعد از نشر اعلان الی مدت ۲۱ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند ۲۲۲۳

◆◆◆◆

شرکت خدماتی و مشورتی راستا دارنده جواز نمبر D21153 جواز شرکت مفقود گردیده است اعتبار ندارد ۲۲۲۵

◆◆◆◆

محترم نورالرحمن ولد مورخان دارنده تذکره ج ۲ ص ۱۳۵۴ ص ۱۱۹ ث ۵۸۳ مسکونه اصلی ولایت کنر امتیاز یک باب درملتون ملکیت خویش را به اسم خنیج غرلی واقع ناحیه پنجم ولایت کابل بالای محترم هدایت الله ولد بسم الله دارنده تذکره ج ق ۱۳۷۸ ص ۲ ث ۱۰ مسکونه اصلی ولایت ننگرهار به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۴۰

◆◆◆◆

ریاست محکمه ابتدایه تجارتی کابل به اطلاع اسامی حاجی هنر ولد حاجی نور حسن که مسکونه ناحیه نهم شهر کابل میباشد میرساند هرگاه نامبرده مذکور تا مدت دو ماه جهت تعقیب دوسیه نسبتی شان به این محکمه حاضر نگردد در غیاب شان تصمیم اتخاذ و آتنه حق شکایت را ندارد ۲۲۰۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم مروه بنت محمد فاروق مفقود گردیده اعتبار ندارد 2517

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم علی احمد ولد حسین داد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2507

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم شهزاده ولد حاجی زرگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2515

◆◆◆◆

محترم جمیله بنت غیاث الدین وکیل شرعی نواخانه سلیمان قاسمی واقع ناحیه دوم ولایت بلخ که ملکیت محترم محمد الله ولد غیاث الدین دارنده تذکره ج ۲ ص ۱۹ ث ۹۲ مسکونه اصلی ولایت بلخ میباشد بالای محترم محمد نسیم ولد محمد قسیم دارنده تذکره

ج ۲ ق ۱۳۸۳ ص ۴۰ ث ۳۰۰ مسکونه اصلی ولایت بلخ به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۳۶

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم ذبیح الله ولد حیات الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2504

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم سیف الله ولد محمد فیروز مفقود گردیده اعتبار ندارد 2497

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نوروزی مگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2498

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم حسن ولد غلام محمد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2495

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد عارف ولد عبدالغفور مفقود گردیده اعتبار ندارد 2501

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم خدای داد ولد عبدالاحد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2502

◆◆◆◆

جواز کار نمبر ۹۰۰۲۱۰۲۲۴۸۸ به اسم خواجه فهیم ولد خواجه محبوب مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد ... ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم امیدالله ولد محمد علی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۵

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد مبین ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نورالدین ولد نورمحمد مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۹

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد جمعه ولد علی مبین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۰

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نصیره بنت قربان

مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۲

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم زهرا بنت سفرعلی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۴

◆◆◆◆

شماره WJ/98/C-05/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی محدهوزه جات و روغنیات که مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا ویب‌سایت www.npa.gov.af بدست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۷، مطابق شرایط مندرج شرطنامه به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ ۲۷۰۰۰۰ (دوصد و هفتاد هزار افغانی) تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۹ به آمریت تهیه و تدارکات واقع ... دارالامان مقابل شفاخانه کیور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند. آفر های نا وقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۲۲۱۳

◆◆◆◆

شماره WJ/98/G-04/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت بعمل میآرد تا در پروسه داوطلبی ... مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا ویب‌سایت www.npa.gov.af بدست آورده و آفر های خویش را از تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۷، مطابق شرایط مندرج شرطنامه، به طور سر بسته، مهر و امضا با مبلغ ۲۴۰۰۰۰ (دو صد و چهل هزار افغانی) تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۱۰ به آمریت تهیه و تدارکات واقع سرک دارالامان مقابل شفاخانه کیور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند. آفر های نا وقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۲۲۱۲

هیواد
HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

پنجشنبه د ۱۳۹۸ د وري ۱۵مه د ۱۴۴۰ ق د رجب المرجب ۲۸مه د 4/4/2019

په هیواد ورځپاڼه کې ګډون وکړئ!

د دولتي ادارو، عامو خلکو او زده کوونکو لپاره کلنۍ ګډون؛	(۴۰۰۰) افغانۍ
۶ میاشتنۍ ګډون؛	(۲۰۰۰) افغانۍ
د کورنیو شرکتونو، مؤسسو او انجوګانو لپاره کلنۍ ګډون؛	(۶۰۰۰) افغانۍ
۶ میاشتنۍ ګډون؛	(۳۰۰۰) افغانۍ
د بهرنیو سفارتونو، انجوګانو او مؤسسو لپاره کلنۍ ګډون؛	(۸۰۰۰) افغانۍ
۶ میاشتنۍ ګډون؛	(۴۰۰۰) افغانۍ

«ژر به د صنعتي پارکونو د برېښنا ستونزه هواره شي»

د افغانستان برېښنا شرکت وايي، تر راتلونکو درېیو میاشتو به د صنعتي پارکونو د برق ستونزه په بشپړ ډول هواره شي. د دغه شرکت مشر امان الله غالب د چهارشنبې په ورځ د کابل صنعتي پارکونو لپاره د ۲۰ میګا واټه برېښنا اضافه کولو د پروژې په پرانیسته کې وویل چې تر راتلونکو څو نورو میاشتو کې به د دغه ولایت د خصوصي سکتور صنعتي پارکونو ته ۱۴۰ میګا واټ برق ورسوي. د نوموړي په خبره، د دغې پروژې لګښت ۳۰ میلیونه ډالره دی او دغه اندازه برېښنا به وکړای شي چې د فابریکو د پرچاویو ستونزه هم حل کړي. د افغانستان د برېښنا شرکت د معلوماتو له مخې اوس‌مهال د کابل صنعتي پارکونه ۴۰ میګا واټه برېښنا لري، خو په‌دې اندازه برېښنا د فابریکو د تولیداتو لپاره کافي نه‌بلل کېږي.

جمهوررییس غني د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررییس محمداشرف غني پرون مرستیال مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ. ډاکتر عبدالولي وکیل اروا ته د دعا پرمهال وویل، ډاکټر عبدالولي نمونه و او هیڅکله هم نوموړی خبره ترې وانه وریده. جمهوررییس د هغه پر

له غرمې مخکې د یو لړ مراسمو په ترځ کې د لوګر د ولایتي شورا جمهور رییس غني په شهید محمد داوودخان روغتون کې د مرحوم وکیل هیواد او خلکو ته د خدمت او صداقت ژمنه لرله. هغه د اخلاقو مړینې د خواشینۍ څرګندولو پرمهال د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل کورنۍ، د لوګر ولسوالو، د ولایتي شورا استازو او د افغانستان خلکو ته تسلیت ووایه. وریې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د کورنۍ په استازیتوب جنرال علي شاه احمدزي او حکم خان حبیبي د خبرو پرمهال د جمهور رییس غني له غمشریکۍ او ډاډګیرنې څخه په مننې وویل، مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل یوازې د لوګر نه، بلکې د ټول افغانستان خدمتګار او خوان کدر وو. وروسته جمهور رییس غني تر ټاکلي ځای پورې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د جنازې د لېږد مراسمو کې چې د تشریفاتو قطعې منسوبینو په څنګلو اوږو لېږدوله، ملتیا وکړه.

خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته له طالبانو سره د خپلو خبرو په اړه معلومات ورکړل

د افغا سولې لپاره د امریکا ځانګړی استازی زلمي خلیلزاد ورمه ورځ سې شنبه کندهار ته لاړ. خلیلزاد په کندهار کې د لوی کندهار (کندهار، هلمند، زابل، ارزګان، له قومي مشرانو او ولسي استازو سره ولیدل. ښاغلي خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته د قطر په دوحه کې له طالبانو سره د خپلو خبرو او په هغو کې د شوي پرمختګ په اړه معلومات وړاندې کړل. خو د چارو کتونکي خوشال

خلیل وايي چې خلیلزاد د لوی کندهار له مشرانو سره نه، بلکې د کندهار د ولایتي شورا د رییس سید جان خاکرېزوال په شان کسانو سره کتلي دي. د خاکرېزوال په اړه ویل کېږي چې یو بې سواده زورواک دی چې د کرزي پر مهال د ولایتي شورا رییس ټاکل شوی دی. راپورونه وايي چې خلیلزاد هدارار په کندهار کې د طالبانو له مهمو قوماندانانو سره هم ولیدل. ده پرون د افغانستان له ولسمشر، اجرائیه رییس، د ولسمشر د دفتر رییس، د سولې د دارالانشا رییس، پخواني جهادي مشر عبدالرب رسول سیاف او د بهرنیو چارو وزیر سره ولیدل. خلیلزاد ورمه ورځ کندهار ته تر روانېدو مخکې له د بهرنیو چارو له پخواني مرستیال حکمت خلیل کرزي او د مالې پخواني وزیر عمرزاخیلوال سره ولیدل. خلیلزاد دا کتنې په قطر کې له طالبانو سره د شپږم پړاو خبرو په درشل کې کوي. دی به پاکستان ته هم لاړ شي.

اعلان وزارت اطلاعات و فرهنگ

تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا)

شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98

آمریت تدارکات وزارت اطلاعات و فرهنگ از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید. تا درپروسه داوطلبی تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا) با شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98 اشتراک نموده وسافت شرطنامه مربوط را از مدیریت عمومی تدارکات و ویب سایت www.npa.gov.af بدست آورده، آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات طور سربسته ازتاریخ نشر اعلان الی زمان ضرب الاجل تسلیمی آفر که ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر مورخ ۱۳98/۰۲/۱۲ تعیین گردیده است، به وزارت اطلاعات وفرهنگ واقع جاده قانون اساسی، آمریت تدارکات، مدیریت عمومی تدارکات منزل چهارم ارایه نمایند وآفرهای ناوقت رسیده وانترنیتی قابل پذیرش نمی باشد.

تضمین آفرصورت گرنتی بانک مبلغ 200,000.00 دو صد هزار افغانی بوده و جلسه آفرگشایی به تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر در آمریت تدارکات تدویر میگردد

نوت: داوطلبان محترم که سافت شرطنامه را از سایت اداره محترم تدارکات ملی دانلود می نماید درخواستی خویش را جهت ثبت به آمریت تدارکات، وزارت اطلاعات و فرهنگ ارسال نمایند در غیر آن آفر ارائه شده قابل اعتبار نخواهند بود.

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر له ۲۷ سلنې پورته تللی

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمیسیون رییس احمد نادر نادري، وايي، په تېر ۱۳۹۷ لمریز کال کې د دغه کمیسیون د کړنو له امله د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورینو د ګمارلو په برخه کې د پام وړ بدلون راغلی او اوس د لوړو رتبو بستونو په ګډون نږدې ټول بستونو ته مامورین د ازادې سیالۍ له لارې ګمارل کېږي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمیسیون د وینا له مخې تېرکال په ملکي ادارو کې د ښځو ونډه پنځه سلنه لوړه شوې ده. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې دا شمېر ۳۰ سلنې ته لوړ کړي. ښاغلي نادري وویل، چې د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورینو د ګمارلو په برخه کې پخواني فرهنګ بدلون ته اړتیا ده. هغه وویل، دا ټول بدلون لپاره کار پیل شوی دی احمد نادر نادري وویل، په دې شمېر کې د لومړي او دویمې رتبې شاوخوا اووه سوه مامورین‌بستونه هم شامل دي. په افغانستان کې د ملکي خدمتونو د مامورینو د ګمارلو په بهیر کې د شفافیت پر وړاندې د خپلوانو د پالنو، واسطې دود ترڅنګ، قومي اړیکې او د مامورینو د ګمارنې پر وخت بډې اخیستل هم د ګواښونو په توګه ګڼل کېږي. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې ۷ مخ

افغان حکومت د سولې له بین‌الافغاني ...

شمولیت وویني، سلا مشورې روانې دي. نوموړي وايي: «د حکومت مشرانو د یو شمېر سیاستوالو سره لیدنې کتنې او سلا مشورې پیل کړې چې څنګه کېدای شي دوی د سولې د خبرو لپاره په یو محور راټول شي. ده محورونه لکه د مسکو کنفرانس، د قطر د خبرو یا نورو ځایونو کې چې غونډې جوړېږي، دا جلا جلا محورونه یوې نتیجې ته نه‌رسېږي، څکه زموږ په نظر دا اجرائیه په نه‌لرې او حکومت په‌کې نه‌شته.» د اجرائیه ریاست د ویاند مرستیال فریدون خوځون زیاته کړه، چې د سولې لپاره د یو مشترک محور د رامنځته کولو په هڅو سربېره، حکومت د سولې د یو داسې مرکچي پلاوي پر جوړېدو هم کار کوي چې د ټولو افغانانو استازیتوب وکړي او ورته د منلو وړ وي. خو د ده پر وینا طالبانو ته داسې کومه پلمه په لاس ورنه‌شي چې یو ځل بیا له بین‌الافغاني خبرو څخه مخ واړوي. دا چې د داسې یو ټول شموله محور او همدارنګه د سولې د بین‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي په اړه روانې سلا مشورې به کله نتیجې ته ورسېږي ښاغلي خوځون وویل: «په‌دې اړه به د حکومت مشران له نورو او ټولو مخکښو سیاسي جهتونو سره، د مدني ټولنې له استازو سره، همدارنګه د ښځو له استازو سره وګوري او موږ هیله‌مند یو، چې ډېر ژر یو هم شموله مرکچي پلاوی اعلام شي او هم د ملي اجماع تر چتر لاندې یو واحد غږ د سولې لپاره پیدا کړو.» په کابل کې د بین‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي او یو افغان شموله محور په جوړېدو دا سلا مشورې په‌داسې حال کې روانې دي، چې د افغان سولې لپاره د واشنګټن ځانګړي استازي زلمي خلیل‌زاد په کابل کې د ملي یووالي د حکومت له مشرانو او نورو سیاستوالو سره له لیدلو او سلا مشورو وروسته د سې شنبې په ورځ کندهار ته تللی و.

ژمی ختم شو، خو لا هم د برېښنا پرچاوي ...

نه‌شته. هره ورځ ودانۍ او بازارګونې جوړېږي، خو موږ ته څوک خبر نه‌راکوي چې ورته له وړاندې څمتوالي اېښو دوهم دا چې په ازبکستانه افغانستان ته د برېښنا غځېدلې مزي د ډنډ غوري، شهاب‌الدین ولسوالیو په چشمه شېر سیمه کې د ناامنیو له امله پرې شوي، دومره موده که چې د برېښنا د پرچاوي ستونزه رامنځته شوې، له چې په دوو درېیو ورځو کې به دا ستونزه حل شي.»

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د جام منار د ساتنې لپاره پراخې...

متخصصانو تخنیکي پلاوی یو ځل بیا جام منار سروې کړې او وبې څېړي. هغه دغه راز د جام منار د لابه امنیت د ټامینولو په خاطر، په زیاتو امکاناتو سره د امنیتي ځواکونو د زیاتوالي غوښتنه وکړه. د غور والي وویل چې زیاتې ستونزې په هیواد کې د فرهنګي امکاناتو د کمزورتیا له پلوه رامنځته شوې او د دغو ستونزو د لرې کولو په خاطر باید د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت بودجه د ملي دفاع وزارت له بودجې سره برابره وای او فرهنګ ته پاملرنه په زیاتو برخو کې د ستونزو د لرې کولو سبب کېږي. هغه د موجودو ستونزو له په پام کې نیولو سره، د اطلاعاتو او فرهنګ له وزارت څخه وغوښتل چې د دغه ولایت تاریخي آبداتو او فرهنګي میراثونو ته پاملرنه وشي. حسیني سایې د هغو غونډو په باب چې د تاریخي آبداتو په تېره بیا د غور ولایت د جام منار د ساتنې او ټینګښت په خاطر د دغه وزارت له خوا د یونسکو له پلاوي سره هڅې یادې کړې. د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت سرپرستي څرګنده کړه، چې دغه وزارت د تاریخي په تېره بیا د خطر په حال کې آبداتو د ساتنې او ټینګښت په خاطر زیاته پاملرنه او پرله پسې هلې ځلې کوي. د غور ولایت د جام منار په ۲۰۰۲ میلادي کال کې د ملګروملتو سازمان د روزنیز، علمي او فرهنګي سازمان (یونسکو)، له خوا د نړۍ د فرهنګي میراثونو په لیست کې ثبت شوی دی

بهرني لنډ خبرونه

د سېلابونو له وېرې ګڼو ایرانیانو کلي پرېښي

د ایران حکومت په خوزستان ولایت کې د سېلابونو د خطر له کبله د ۷۰ کلیو د خالي کولو لارښوونه کړې ده. ویل شوي چې دغه کلي د دېز او کرخه سیندونو ته نږدې پراته دي. د ایران په بېلا بېلو ایالتونو کې په تېرو دوو اوونیو کې سېلابونو ۴۷ انسانان وژلي. حکومت په ډېرو هغو ایالتونو کې چې د سېلاب له ګواښ سره مخامخ دي، بېړنۍ حالت اعلان کړی دی.

د هند او پاکستان په نښتو کې ۷ کسان وژل شوي

په کشمیر کې د پاکستاني او هندي عسکرو ترمنځ په وسله واله نښته کې ۷ انسانان وژل شوي ۳ پاکستاني عسکر او یو ملکي وګړی، همدا راز یوه هندۍ ښځه، یوه نجلۍ او د هند د نیمه پوځي ځواک یو غړی وژل شوي دي. د پاکستان پوځ ویلي چې هندي عسکرو یې د شپې له خوا د پاکستان تر ولکې لاندې سیمه کې پرتې پوستې په نخښه کړې دي.

سلګونه میلیونه انسانان له لوږې سره مخ دي

د ملګرو ملتونو د خوراک او کرنې سازمان «ایف ای او» په حواله په تېرکال کې په ۵۳ هیوادونو کې ۱۱۳ میلیونه انسانان د لومړۍ ښکار وو. له ناوړه تغذیې افغانستان، کانګو جمهوریت، ایتوپیا، نایجیریا، جنوبي سوډان، سوډان، سوریه او یمن اغېزمن وو. د هغو هېوادونو شمېر مخ پر زیاتېدو دی چې د خوراک رسولو په برخه کې له سختو مشکلاتو سره مخامخ دي.

خوان ګوایدو ښایي خوندیتوب له لاسه ورکړي

د وېنزوېلا ستره محکمه غواړي خوان ګوایدو چې ځان یې خپله د هېواد د موقت ولسمشر په توګه نومولی، خوندیتوب لغوه کړي. قاضیانو د اساسي قانون له جوړونکې شورا څخه چې حکومت ته نږدې بلل کېږي، غوښتنه کړې چې په دې موخه اړوند ګامونه پورته کړي. ګوایدو تر دې وړاندې د ۱۵ کلونو لپاره پر سیاسي مقامونو له کاره منع شوی و. خوان ګوایدو له څو میاشتو راهیسې له ولسمشر نیکولاس مادورو سره د واک پر سر مبارزه کې ښکېل دی.

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه استعفا وکړه

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه د شپږو اوونیو تر سولې‌پیزو ولسي اعتراضونو وروسته استعفا وکړه. خلکو د ۲۰ کلونو لپاره پر قدرت د ده پر پاتې کېدو اعتراض درلود. ۸۲ کلن بوتفلیقه په ۲۰۱۳ میلادي کال کې تر مغزي سکتې وروسته په عام محضر کې لږ لیدل شوی. د الجزایر د اساسي قانون له مخې د مشرانو جرګې رییس عبدالقادر بن صالح به د ۹۰ ورځو لپاره د دغه هېواد لنډمهاله رهبر وي او باید په الجزایر کې د جمهوري ریاست انتخابات تنظیم شي. فرانسې په الجزایر کې د ډموکراتیک انتقال ډاډ ورکړی دی.

ترزا مې: د «برګزېټ» لپاره مهلت غواړي

د برېتانیا صدراعظمه وايي، له اروپايي ټولنې غواړي چې د «برګزېټ» یا له دې ټولنې د برېتانیا د وتلو پر سر دې د مذاکراتو لپاره زیات مهلت ورکړي. ترزا مې د کابینې په غونډه کې له اوو ساعتونو ناندریو، وروسته، له اروپايي ټولنې د برېتانیا د وتلو پر راتلونکو ګامونو د اپوزیسیون له مشر جرمي کوربین سره هم خبرې وکړي. د برېګزېټ پلان خلک ستړي کړي او غواړي عملي شي. تر دې مخکې د کارګر ګوند مشر جرمي کوربین چې د اپوزیسیون استازیتوب کوي، په وار وار د ترزا مې د ګوښه کېدو غوښتنه کړې وه، خو اوس باید دواړه د برګزېټ د توافق په اړه خبرې وکړي. له بهرنیو منابعو څخه

د دولتي ورځپاڼو رییس فرید احمد فرهنګ	۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰
مشر مسوول احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مسوول سکرتر شیرمحمد نظري	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ډیزاین احمدشاه سخی	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵
برېښنالیک:	hewad1948@gmail.com

کتونکې ډله
- شاولي قرار
- سیدیوسف (شریفي)
- رفیع الله رووفي
- محمد یونس مایار
- میر مسجدي عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي

Farid Ahmad Farhang, Head of Govt. Dailies

Editor-in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳ _ ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چاپځای د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایت www.dailies.gov.af

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library